

TUDOR MUŞATESCU

TEATRU LA DOMICILIU



GORJAN

TUDOR MUŞATESCU

Visul unei nopţi de iarnă

Comedie în 3 acte



Cuprins

PERSOANELE

ALEXANDRU MANEA, romancier, patruzeci şi patru de ani.
GOGU PANAIT, filosof particular, şaizeci de ani.
MILICĂ DUMITRESCU, vânzător la *Cartea Românească*, secţia literatură, douăzeci şi trei de ani.
MANOLE, servitorul lui Manea, duşman de moarte al luminii care arde degeaba, cincizeci de ani.
BEBE CRISTIAN, „şoz”. Un monoclu, o cărare, un frac, treizeci de ani şi-atât.
MARIA PANAIT, zisă la domiciliu Doruleţ, vânzătoare la magazinul de bijuterii Knappe et. Comp., optsprezece ani.
NATALIA PANAIT, mama ei, cincizeci şi patru de ani.
FANŢA, sora mare. A avut „noroc” în viaţă. Treizeci şi doi de ani.
ELVIRA, are treizeci şi şase de ani, zice ea. Replica feminină a lui *Bebe Cristian.*

Un copil cu sorcova.

ACTUL I

TABLOUL I

Cabinetul de lucru al lui Manea. Mare, larg, luminos, luxos. Sobrietate căutată. Numai mobile necesare: o masă de lucru, un divan — cu o singură pernă pe el —, două fotolii. Foarte puţine tablouri. Câteva piedestale, cu bronzuri. Bibliotecă redusă. Numai două vase de flori: unul — pe masa de lucru (cu trandafiri galbeni), altul — lângă divan (cu garoafe „negre”). Covoare grandioase în stilul mobilierului — care poate fi, deopotrivă, modern sau vechi. O lampă cu picior, lângă divan Alta, mică, pe masa de lucru. Lumină indirectă. Radio. Calorifer. Totuşi, un şemineu în care pâlpâie focul. O măsuţă pentru maşina de scris. Ferestre mari, fără draperii — numai cu perdele. Niciun bibelou inutil, nicio notă de „dezordine estetică”. O perfectă ordine şi curăţenie. Intrare, fund. Uşi: planul I, dreapta, spre dormitor; în stânga, planul II, o singură uşă, spre salon. La ridicarea cortinei, odaia e în întuneric. Nu luminează decât focul din cămin, al cărui joc de flăcări se plimbă pe mobile, inegal şi pitoresc. De asemenea, foarte redus, cadranul aparatului de radio, care este în funcţiune. E tocmai o pauză de câteva clipe. Se aude semnalul postului de radiodifuziune din Bucureşti: ta, tii,

ta, ta, ta, ti, ta, ti, ta… Apoi vocea spicherului, care anunţă: „Domnul profesor universitar Năstăsescu-Hrisov a vorbit despre datinele şi obiceiurile de Anul Nou. Urmează colinde pentru noaptea Anului Nou, executate de corul de copii al şcoalelor primare din Capitală. Încă o clipă de tăcere. Apoi se aude corul de copii, la radio, cântând cu glasuri mici, dulci şi evocatoare o colindă:

Florile sunt dalbe,

O! Lerui, *Lerui*, *Doamne*… *etc*.… *Etc*.…

Focul pâlpâie în cămin. După prima strofă, intră — din sufragerie — MANOLE

MANOLE *(aprinde lampa. Primul comutator e lângă uşa sufrageriei. Fără să dea o importanţă specială corului, trece — solemn — prin scenă, ducând, agăţat de umerar, fracul stăpânului său. Când ajunge la uşa dormitorului, bate şi intră fără să aştepte răspunsul, având grijă să stingă lumina. Lângă uşa dormitorului este un alt comutator, şi amândouă acţionează plafoniera. Corul citită mai departe. După puţin, Manole intră din dormitor. Aprinde lumina. Trece şi iese, prin sufragerie, stingând lumina înainte de a ieşi. După o clipă reintră, aprinde. Se duce la şemineu şi pune o buturugă pe foc. Stinge şi iese din nou, aprinde şi ia receptorul):* Alo! Da!… Un moment… vă rog… *(Se duce şi opreşte aparatul de radio.)* Alo!… Da!… Un moment, vă rog… *(Pune receptorul alături, se duce la uşa dormitorului şi bate.)* Conaşule!… Coniţa!… *(Iese în sufragerie.)*

ALEXANDRU *(intră. E în cămaşă de frac şi cravată albă. Pantaloni de frac. În picioare are pantofi de casă, şi pe cap — o plasă de păr):* Alo!… Da… Sunt aproape gata… Bine!… Sun şi aştept jos. Mai ai maximum zece minute? Perfect! Atunci, viu peste o jumătate de ceas, ca să nu aştept un ceas în maşină. E unsprezece şi un sfert… *(Se uită la ceas.)* Sunt sigur că nici nu ai început

să te fardezi... Aa! Ai început de la cinci? Bun, bun. Atunci, avem şanse s-ajungem la timp... Ce zici? Cine? Cristian? *(De unde, până acum, avea aerul mulţumit, se-ntunecă numaidecât. Tonul de „badinaj” dispare brusc.) M*ă rog, mă rog... Nu e nimic, nu face nimic. Nu mai merg eu, şi-atâta tot. Nu, nu, nu, nu, Elvira!... Orice explicaţie e de prisos... Ţi-am spus clar: dacă vine el la Madeleine, nu vin eu... Fireşte... sigur... nu puteai să-i pretinzi! De acord: în casa ei, invită — de Revelion — pe cine vrea. Nu, nu, e inutil... Te duci tu singură. Ei aş! Parcă e prima dată... N-ai decât să telefonezi cuiva să vie să te ia. Chiar lui Cristian. De ce nu? O să fie încântat. Şi eu de asemenea. Şi eu la fel. Nu e nevoie să ţipi, că aud perfect. Bine, de acord... Sunt gelos, dacă zici tu. Să nu vorbim de motive. În definitiv, nu e momentul să ne certăm. Nu pot să mă cert la telefon. Tu, sigur. Tu poţi să te cerţi oricum... Şi prin radio. Ceartă să fie. Nu mai insista, Elvira. Nu s-a putut altfel, nu mai merg, şi gata. Păi asta spun şi eu! Să te duci... să te amuzi... Eu nu mai ies. Nu mă duc nicăieri. Ştiu eu? O să primesc colindători... o să citesc... o să mă culc... Nu găseşti că „măgar” e o expresie puţin cam exagerată?... E, da! Aşa da! „Idiot” mai merge. Aaa-aaa-aaa-a! Dacă te-ai decis să răguşeşti, închid telefonul, să ştii! Vreau să fii în voce astă-seară... *Mais non! Ecoute... C’est inutile de faire des fautes de franţais. Tu peux parfaitement crier en roumain*[1]... Da, da, da, da, da, da, da... Eşti liberă să faci ce vrei... absolut liberă... Dansează, flirtează... da, da, dai... Cu cine vrei... da, da, da! Repet: cu cine vrei... da, da... A, nu, nu 1 nu, te rog... Nu admit să vorbeşti pe tonul ăsta. Nu! Nu, nu, nu, dragă, nu!... Sub niciun motiv, nu! Nu, nu şi nul... Poftim... (*Trânteşte receptorul şi iese,* în

[1] Ascultă... E inutil să comiţi greşeli de limbă franceză. Poţi foarte bine să ţipi şi pe româneşte!

dormitor. Pe *ultima replică a apărut Manole, Când ajunge lângă telefon, acesta sună.)*

*MA*NOLE *(ia receptorul):* Alo!... *(Alexandru reapare în uşă.)* M-a făcut dobitoc şi-a-nchis... Cred că a fost o eroare din greşeală!

ALEXANDRU *(surâzând):* Probabil!... Ascultă, Manole!...

MANOLE: Poftiţi!

ALEXANDRU: Nu mai ies astă-seară.

MANOLE *(surprins):* Cum aţi spus?

ALEXANDRU: Am spus că nu mai ies astă-seară în oraş.

MANOLE *(un timp):* Şi rămâneţi acasă?

ALEXANDRU: Dacă nu ies în oraş, tu ce crezi? *(E totuşi niţel nervos,)*

MANOLE *(după un timp):* Hm!

ALEXANDRU: Ce e?

MANOLE: Nimic, conaşule... Mă gândeam că, de opt ani de când sunt la dumneavoastră, e prima dată când facem Revelionul amândoi...

ALEXANDRU: De opt ani? Cred că e prima dată În viaţa mea când îl fac singur. Dă-mi haina de casă... *(Se aşază.)*

MANOLE: Dacă nu mai ieşiţi, ar fi bine să schimbaţi şi pantalonii, conaşule. Păcat de dungă să se consume singură prin casă.

ALEXANDRU: Mi-e lene să mă schimbi *(Îşi trece mâna pe obraz.)* Ce rău îmi pare că m-am bărbierit... Mâine aş fi avut obrazul odihnit. E o mare satisfacţie să poţi sta — o zi pe an, măcar — nebărbierit... Am ceva de mâncare?

MANOLE: Cum să nu?! Şuncă, friptură de curcan rece, brân...

ALEXANDRU: Destul, destul.

MANOLE: Doriţi să mâncaţi acum, sau aşteptaţi Revelionul?

ALEXANDRU: N-aştept nimic...

MANOLE: Da, conaşule... *(Vrea să plece În sufragerie.)*

ALEXANDRU: Ascultă! Nu mai pune masa în sufragerie… Pune-mi un tacâm aici, pe măsuţa asta, la gura sobei…
MANOLE: De băut ce doriţi? Vin, bere?…
ALEXANDRU: Un ceai fierbinte.
MANOLE: Am înţeles. *(Pleacă spre sufragerie, se opreşte o clipă.)*
ALEXANDRU: Şi dacă mai sună telefonul… *(Se îndreaptă spre dormitor.)*
MANOLE: Da. Iau eu asupra mea.
ALEXANDRU: Spui că am ieşit şi n-am lăsat nicio vorbă. Dă drumul la radio. *(Manole se îndreaptă spre aparat.)* Dacă e vreo conferinţă, opreşti…
MANOLE *(pune aparatul în funcţiune. E tot un colind.)*
ALEXANDRU *(după ce a ascultat o clipă, visător):* Manole! Mai ninge afară?
MANOLE: Nu ştiu, conaşule! Să mă uit.
ALEXANDRU *(ieşind în dormitor):* Uită-te, şi să vii să-mi spui!
MANOLE: Da, conaşule. *(Stinge luminaşi iese).*

(Corul copiilor continuă.)

ALEXANDRU *(uşa dormitorului a rămas deschisă. După o clipă, Alexandru intră. Şi-a pus pijamaua groasă de interior. Se aşază Intr-un fotoliu la gura sobei şi ascultă, cu capul pe spate. Aprinde o ţigară leneş. O pauză mare. Se aude, foarte discret, soneria de la intrare.)*
MANOLE *(intră din stingă şi aprinde. Trece în fund):* Conaşule! A venit cineva de la bijutier şi vrea să vă dea ceva, dumneavoastră personal.
ALEXANDRU: A, da! Colierul… Să vină-ncoace.
MANOLE: Da. *(Iese. După puţin se reîntoarce, urmând pe Maria.)* Poftim dumneata aici… *(O introduce prin fund. Aprinde lumina şi iese prin sufragerie.)*
MARIA *(se opreşte Ungă uşă):* Bună seara! *(A îngheţat, toată, de frig. E îmbrăcată modest, dar drăguţ. Palton*

de stofă cu guleraş de blană ieftină, mănuşi de lină, fular şi beretă la fel.)

ALEXANDRU *(se ridică):* Bună seara, domnişoară! Poftim… *(Gest să se apropie.)*

MARIA: Nu pot, că sunt cu şoşonii.

ALEXANDRU: Nu face nimic. *(Nu mai insistă însă. Maria rămâne pe loc.)*

MARIA: Nu ştiam că o să mă poftiţi în casă… aici. *(Se uită spre şoşoni. Alt ton, profesional:)* Sunt de la magazinul Knappe…

ALEXANDRU *(privind-o în treacăt):* Atunci, mi se pare că ne cunoaştem.

MARIA: O! Pe dumneavoastră cine nu vă cunoaşte?! Pe mine poate m-aţi văzut, aşa… prin magazin. Am adus colierul. *(Scoate mănuşile, se caută minuţios şi scoate din corsaj o cutiuţă, pe care i-o întinde.)* Am ascuns-o bine, ca să n-o pierd… Două sute de mii de lei sunt bani! *(În timp ce Alexandru desface cutiuţa din ambalaj:)* Domnul Knappe vă roagă să-l iertaţi că vi-l trimite aşa de târziu, dar abia acum s-a închis magazinul şi n-am putut să plec mai devreme.

ALEXANDRU *(cu politeţe uzuală):* Vai, dar de ce te-ai deranjat dumneata? *(Opreşte aparatul de radio.)*

MARIA: Fiindcă în altcineva n-avea încredere. Şi-apoi, şi eu stau tot în cartierul ăsta.

ALEXANDRU *(ca să zică ceva):* Da? Unde?

MARIA *(încurcată):* Aşaaaa! În direcţia asta! *(Face un gest vag.)*

ALEXANDRU *(n-a fost atent):* Destul de central.

MARIA *(surâzând):* Foarte central. De unde se termină linia de tramvai, mai am zece minute până acasă, pe jos.

ALEXANDRU: Şi nu ţi-e urât să te duci singură?

MARIA: Ba da… Seara, câteodată, când întârzii la magazin, mi-e foarte urât. Dar am sistemul meu.

ALEXANDRU: Da? *(Nu e atent la ce spune ea.)*

MARIA: Da! C-o staţie înainte de a mă da jos din tramvai, fac ochi dulci unui bărbat mai în vârstă. Şi-atunci el se ţine după mine până acasă... şi mă conduce fără să ştie. Ăştia în vârstă sunt cei mai copii.

ALEXANDRU *(privind colierul):* Foarte frumos!

MARIA: Nu e întotdeauna chiar aşa de frumos. Uneori nu se mulţumesc numai să se ţină după mine... Se simt obligaţi să-mi facă fel de fel de complimente. Ba, uneori, s-a întâmplat să mă apuce şi de braţ. *(Bagă de seamă că Alexandru nu ascultă, şi atunci priveşte şi ea colierul.)* Ah! E splendid! *(Se uită admirativ la colier.)*

ALEXANDRU: Da, desigur. Depinde însă şi cine te apucă...

MARIA: Poftim?

ALEXANDRU: Zic, depinde însă şi cine te apucă de braţ...

MARIA *(surâde jenată):* A, nuuuu... Eu spuneam de colier că e splendid. *(Îl scoate din cutiuţă şi i-l dă lui Alexandru.)*

ALEXANDRU *(îl ridică pe degete şi-l contemplă):* Într-adevăr!

MARIA *(îl priveşte şi ea):* Dar şi două sute de mii de lei...

ALEXANDRU *(făcând un comentariu pentru el şi adresându-i-se numai fiindcă, întâmplător, e acolo):* Dumneata nu crezi, domnişoară, că banii au mai puţină distincţie decât pietrele preţioase?

MARIA *(simplu şi vioi):* Ba da, fiindcă banul e mai mult al bărbaţilor, şi pietrele preţioase — ale femeilor.

ALEXANDRU *(se uită la ea mirat şi, oricât, interesat).*

MARIA: Aţi spus chiar dumneavoastră în ultimul dumneavoastră roman: *(citează)* „O femeie cu geanta plină de bancnote e dizgraţioasă, şi un bărbat cu briliante pe degete e respingător”.

ALEXANDRU *(din mirare în mirare. E agreabil surprins de citat. Se uită la ea, pentru ea.)*

MARIA *(îi întâlneşte privirea şi i-o suportă onorabil, fericită copilăreşte că a putut „cita” în faţa maestrului ceva din opera lui).*

ALEXANDRU: Dumneata ai citit ultimul meu roman?

MARIA: Ultimul? Le-am citit pe toate. *(Un timp.)* Dumneavoastră sunteţi autorul meu favorit.

ALEXANDRU *(un zâmbet):* Aşa?

MARIA: Asta nu înseamnă, însă, că sunteţi un scriitor pentru vânzătoarele de magazin, deşi foarte multe dintre noi citim mai mult decât clienţii pe care îi servim.

ALEXANDRU: Ştiu, domnişoară. *(Un alt ton:)* Şi dorinţa noastră, a scriitorilor, e să fim citiţi. De cine, e o chestiune ori prea secundară, ori prea complicată.

MARIA *(care aşteaptă de mult să-i spună asta):* Am şi un autograf de la dumneavoastră.

ALEXANDRU: Un autograf? De la mine?

MARIA: Da! De la Ziua cărţii, când aţi semnat pe ultimul dumneavoastră roman.

ALEXANDRU: A, da! Şi ce ţi-am scris?

MARIA *(iarăşi citează):* „O amintire banală, pentru doi ochi neobişnuit de frumoşi”.

ALEXANDRU *(cu un surâs):* Ai ochii chiar atât de frumoşi?

MARIA: Aş! Aţi scris dumneavoastră aşa, ca să vă aflaţi în treabă. *(Îşi dă seama că a luat-o gura pe dinainte.)* Dar, oricât, mie tot mi-a făcut plăcere. La câte nu veţi fi scris dumneavoastră că au ochii frumoşi, fără ca să observaţi dacă au măcar ochi… Ştiu eu că scriitorii vin la Ziua cărţii cu autografele „improvizate” de acasă.

ALEXANDRU *(amuzat):* Te asigur că eu nu mi le pregătesc niciodată.

MARIA: Se poate, dar nu cred!…

ALEXANDRU *(tot amuzat):* Mă rog!…

MARIA: De exemplu, de unde era să ştiţi dumneavoastră că aveam ochi frumoşi, când nici nu v-aţi uitat la mine? Mi-aţi cerut cartea pe care o cumpărasem şi mi-aţi scris, aşa, repede, dintr-o dată, vorbind cu cineva care era alături… ta… ta-ta-ta-ta-ta… Gata! Se cunoştea că e învăţat pe dinafară. *(Un timp.)* Fac prinsoare că şi-acum, deşi staţi cu mine de vorbă de un sfert de ceas,

tot nu ştiţi ce fel de ochi am.

ALEXANDRU: Ba da! Albaştri... Şi exact ca în autograf.

MARIA *(neîndrăznind să creadă):* Adică? Neobişnuit de frumoşi?

ALEXANDRU: Da... adică neobişnuit de frumoşi. *(O priveşte în ochi.)*

MARIA *(îşi pierde „aplombul". Nu ştie ce să mai zică. Ca să-şi dea o contenenţă, face un pas spre şemineu, apoi încă unul, şi întinde mâinile spre flăcări):* Ce cald e aici la dumneavoastră!

ALEXANDRU *(care a urmărit-o, dându-şi seama — exact — de încurcătura ei):* Dacă ţi se pare atât de cald, de ce te apropii de sobă?

MARIA *(simplu):* Fiindcă mie, când mi-e cald rău, mă ia cu frig.

ALEXANDRU: Nu vrei să scoţi haina câteva minute? Să nu răceşti când ieşi afară.

MARIA: O nu... mulţumesc... Trebuie să plec. *(îşi regăseşte, cu greu, tonul firesc şi priza asupra ei. Pauză.)* Atunci... dacă n-aveţi nimic de zis de colier, îmi semnaţi dumneavoastră bonul ăsta de primire... *(îşi caută în poşetă şi i-l dă.)* Aici... unde scrie „Semnătura primitorului". *(Îi arată locul, cu degetul.)*

ALEXANDRU *(ia bonul, se duce la birou, aprinde lampa mică şi îşi pune ochelarii. Se aşază să iscălească. Maria îi urmăreşte fiecare mişcare, fără să poată ascunde fericirea că se găseşte, pentru câteva clipe, în intimitatea lui):* Ia spune-mi, domnişoară cu ochi frumoşi, unde faci Reveionul în seara asta?

MARIA *(onest):* În pat.

ALEXANDRU *(iscălind):* Cum se poate? O fată tânără şi drăguţă ca dumneata trebuie să petreacă... să fie invitată... să se amuze cu prietenii... Între cunoştinţele dumitale trebuie să fii delicioasă.

MARIA *(atinsă):* Vă mulţumesc de compliment. Mai sunt însă şi prin alte părţi.

ALEXANDRU *(n-a băgat de seamă c-a ofensat-o. Se ridică de la birou şi vine cu bonul spre ea):* Domnişoară cu ochi frumoşi…

MARIA: Mă cheamă Maria… Tata a vrut să-mi puie numele Miozotis, dar a renunţat, că nu ştia naşul să zică. Acasă îmi spune însă altfel.

ALEXANDRU: Cum?

MARIA: N-are importanţă. Şi la magazin mi se spune Mary.

ALEXANDRU: Nu poţi să-mi spui cum îţi zice acasă?

MARIA: Ba da… *(Supărată încă de adineauri:)* Dar ăla e nume particular, şi la dumneavoastră mă găsesc în interes de serviciu.

ALEXANDRU *(cu o privire la bonul pe care ca îl ţine încă în mână):* Bine, dar acuma chestiunile de serviciu s-au terminat.

MARIA: În cazul ăsta, trebuie să plec.

ALEXANDRU *(vrând să înceapă ceva):* Domnişoară Mary…

MARIA: Nu-mi mai spuneţi aşa, că aici nu sunt la magazin.

ALEXANDRU: Dar cum să-ţi spun?

MARIA: Domnişoară Panait, sau numai „domnişoară”, că e mai uşor de ţinut minte.

ALEXANDRU: Ei bine, domnişoară Panait…

MARIA: Poftim…

ALEXANDRU: Aş vrea să-ţi mulţumesc pentru că te-ai ostenit să-mi aduci dumneata personal colierul şi mărturisesc că nu ştiu cum…

MARIA *(încremenind la ghidul că Alexandru ar vrea să-i dea un bacşiş):* Din contră, eu trebuie să vă mulţumesc, că — datorită colierului — am avut ocazia să viu aici… să stau de vorbă cu dumneavoastră, plus că am câştigat şi o mie de lei.

ALEXANDRU: Cum aşa?

MARIA *(încurcată):* Fiindcă am câştigat prinsoarea.

ALEXANDRU: Prinsoarea?

MARIA: Da. Am făcut prinsoare cu fetele, cu colegele

mele, pe o mie de lei, din leafa viitoare, că eu am să vă cunosc personal înainte de sfârşitul anului... Şi azi suntem în 31 decembrie.

ALEXANDRU *(interesat):* Şi când aţi făcut prinsoarea asta?

MARIA: Când aţi fost la magazin şi aţi comandat colierul.

ALEXANDRU: Prin urmare, faptul că mi l-ai adus dumneata nu e o simplă întâmplare?

MARIA: Da' de unde?! Eu m-am rugat de domnul Knappe să mă trimeată pe mine, şi cum în mine avea încredere, m-a trimis.

ALEXANDRU *(cu un surâs):* Mai ales că stai şi în cartierul ăsta...

MARIA *(repede):* Da' de unde?! Stau tocma' în partea cealaltă a oraşului.

ALEXANDRU: Aşadar, ai câştigat prinsoarea... Şi dacă nu mă găseai acasă?

MARIA: Pierdeam o mie de lei.

ALEXANDRU: Şi ţi-ar fi părut rău?

MARIA: De bani, nu.

ALEXANDRU: Atunci de ce?

MARIA: Aşa... *(caută o expresie salvatoare)* în general.

ALEXANDRU *(o priveşte lung, interesat. De data asta, sub privirea lui, Maria pleacă ochii):* Sunt foarte mulţumit, domnişoară Mary, că m-ai găsit acasă.

MARIA: Pentru că am câştigat o mie de lei?

ALEXANDRU: Nu.

MARIA: Atunci, de ce?

ALEXANDRU: Aşa, în general. *(Pauză. Surâde. Surâde şi ea.)*

MARIA *(nu ştie ce să mai facă. Pune bonul bine, îşi pune mânuşile, îşi răsuceşte fularul):* Trebuie să plec...

ALEXANDRU: Eşti grăbită?

MARIA: Nu, dar nu vreau să vă reţin... Văd că vă pregătiţi să vă duceţi în oraş... la Reveion... *(gest spre cravata de frac).*

ALEXANDRU: Eu? Nici nu mă gândesc.

MARIA: Credeam. Fiindcă sunteţi îmbrăcat în frac.

ALEXANDRU: Da, într-adevăr! Aveam intenţia să ies. Datorită însă unui amănunt, am renunţat.

MARIA: Dar important trebuie să fi fost amănuntul acela! *(Se face gata de plecare.)*

ALEXANDRU: Crezi?

MARIA: De vreme ce rămâneţi acasă, am impresia că vreţi să vă răzbunaţi.

ALEXANDRU: Să mă răzbun? Pe cine?

MARIA: Pe amănunt.

ALEXANDRU: Nu, domnişoară. Dar eu, ca şi dumneata, vreau să-mi petrec Reveionul în pat, sau mai bine zis colea, la gura sobei.

MARIA: E foarte poetic… noaptea Anului Nou… foc în sobă… afară ninge…

ALEXANDRU: Ninge?

MARIA: Oho!

ALEXANDRU *(aproape copilăros):* Ce bine-mi pare…

MARIA: Vă place mult când ninge?

ALEXANDRU: Enorm. Şi mai ales într-o noapte ca asta. Ninsoarea îi măreşte farmecul, o poetizează.

MARIA: Probabil că o să vă inspiraţi şi o să scriţi…

ALEXANDRU: Dacă aş fi în stare să scriu versuri, poate…

MARIA: N-aţi scris versuri niciodată?

ALEXANDRU: Ascultă, domnişoară! Nu cumva eşti vreun reporter, deghizat într-o fată de magazin, cu ajutorul domnului Knappe?

MARIA: Păi adineauri spuneaţi că mă cunoaşteţi… sau a fost şi asta tot ca ochii din autograf. *(Face, copilăreşte, un gest de „bărbiereală”.)*

ALEXANDRU: Nu ştiu ce-a fost, domnişoară, nici cu autograful, nici cu ce-am spus adineauri. Ceea ce ştiu însă exact este că prezenţa dumitale, aici într-o noapte ca asta, la o oră atât de târzie… este un lucru extrem de… de… de pitoresc…

MARIA: Poate chiar un subiect.

ALEXANDRU: Poate şi un subiect. În orice caz, un moment deosebit într-o existenţă uniformă.

MANOLE *(intră împingând un cărucior, pe care a pregătit totul pentru pus masa. Se uită mirat, numai pentru el, când vede că fata se află încă acolo. Începe să descarce căruciorul pe măsuţa de lângă şemineu).*

ALEXANDRU *(pe care intrarea lui Manole l-a întrerupt şi îl stânjeneşte, tace o clipă, apoi, privind masa, are o idee):* Domnişoară Mary, o să te rog să-mi faci o favoare…

MARIA: Eu? Cu multă plăcere… numai să…

(Manole a terminat, între acestea, de pus pe masă un tacâm. Iese cu căruciorul.)

ALEXANDRU: Mi-ai spus că astă-seară eşti singură.

MARIA: Da.

ALEXANDRU: Te rog să-mi faci plăcerea şi să iei masa cu mine. *(Gest spre mâncare.)*

MARIA *(ultragiată niţel, cu toată bucuria care o inundă):* Domnule Manea…

ALEXANDRU: Uite colea, la gura sobei… să începem anul care vine împreună şi să bem o cupă de şampanie în cinstea lui.

MARIA: Domnule Manea… Nu ştiu ce să cred… nu ştiu ce să vă răspund.

ALEXANDRU: în seara asta, a tuturor bucuriilor, şi dumneata, şi eu suntem fiecare singuri…

MARIA: Şi credeţi c-o să fim mai mulţi dacă suntem amândoi?

ALEXANDRU: Să încercăm.

MARIA: Vă mulţumesc foarte mult, dar, vedeţi…

ALEXANDRU: Aşteptăm să vie Anul Nou, şi apoi te conduc până la poarta dumitale. *(Cu un surâs:)* O să ţin eu, în seara asta, locul domnului în vârstă, din tramvai. Haide, scoate-ţi mănuşile şi fularul, şi bereta, şi şoşonii.

MARIA: A! Nu! *(Are un moment de panică.)* Şoşonii nu!

ALEXANDRU: Bine! Şoşonii nu! Şi aşază-te colea, în fotoliu… Ca şi cum m-ai cunoaşte de mult… ca şi cum aş fi un prieten al dumitale mai mare… o rudă… un frate… un tată chiar.

MARIA *(privindu-l oarecum domesticită):* Tată? N-aveţi fason de tată…

ALEXANDRU: Hai, domnişoară Mary…

MARIA *(privindu-şi şoşonii):* Nu, nu se poate. E imposibil. În orice caz, vă mulţumesc foarte mult pentru că… nu m-aş fi aşteptat în viaţa mea să am… să fiu… deşi vă spun drept… am avut o presimţire că în noaptea asta o să mi se întâmple ceva mare, ceva de necrezut… O bucurie. Şi mi-e cald!… *(Îşi deschide puţin gulerul.)*

ALEXANDRU *(cu un surâs):* Atunci, treci lângă sobă să te răcoreşti… Aşadar, nu vrei?

MARIA: Nu pot…

ALEXANDRU: îmi pare foarte rău.

MARIA: Şi mie, vă rog să credeţi… Dar e imposibil…

ALEXANDRU: Ce păcat! *(Intră Manole cu căruciorul, cu restul de serviciu.)* Strânge, Manole…

MANOLE *(contrariat):* Nu mai luaţi masa acasă?

ALEXANDRU: Nu.

MANOLE: Să vă pregătesc iarăşi fracul?

ALEXANDRU: Nu…

MANOLE: Am înţeles. *(Strânge tot pe cărucior şi iese nedumerit.)*

MARIA *(după o pauză care s-a făcut la ieşirea lui Manole):* De ce nu mai mâncaţi?

ALEXANDRU: Fiindcă mă bucuram la gândul c-o să mănânc cu dumneata… şi acuma o să-mi fie foarte urât singur… *(A spus jumătate serios, jumătate în glumă.)* N-aş vrea însă… domnişoară, să ai un moment impresia că invitaţia mea a însemnat altceva decât…

MARIA: Un capriciu de scriitor, ştiu…

ALEXANDRU: Poate. Întâmplarea care te-a adus aici…

faptul că pentru prima dată În viaţa mea mă găsesc singur, într-o noapte ca asta… tinereţea… farmecul dumitale… senzaţia asta de pace, aş zice luminoasă, pe care mi-o dă prezenţa dumitale, toate astea… Te rog să mă ierţi că am insistat… M-am gândit numai la mulţumirea mea…

MARIA: O!…

ALEXANDRU: Nu m-am întrebat dacă şi dumitale îţi va face tot atâta plăcere să-ţi petreci noaptea de Reveion cu mine.

MARIA *(se uită drept şi cu curaj în ochii lui. Privirea ei, surâsul ei, crisparea pură a întregii ei fiinţe constituie o mărturisire.)*

MANOLE *(intră din sufragerie).*

MARIA *(cu un efort care-i depăşeşte timiditatea):* Pssst! *Garson!* Pune două tacâmuri la masă… *(Rămâne interzisă de curajul ei.)*

MANOLE *(o priveşte contrariat).*

ALEXANDRU *(surâde atât cât să n-o jignească. El a înţeles tot ce se petrece în ea şi că formula chelnărească, adresată lui Manole, este de o savuroasă puritate):* N-auzi ce spune domnişoara? Pune două tacâmuri la masă…

MANOLE: Am înţeles, conaşule… *(Iese ofensat.)*

MARIA *(a rămas dreaptă sub privirea recunoscătoare a lui Alexandru):* Să mă iertaţi c-am dat eu ordin servitorului dumneavoastră… dar nu era aşa cum spuneaţi… şi… şi m-am enervat…

ALEXANDRU: Îţi mulţumesc, domnişoară…

MARIA *(scoţându-şi bereta):* Doruleţ. Aşa mi se zice în particular. Doruleţ m-am botezat eu singură, când am fost bolnavă de scarlatină şi mă plictiseam închisă în casă… *(Tot ceea ce face, tot ceea ce spune trebuie să rămână — deşi degajat — absolut copilăresc. Nu trebuie să pară nicio clipă decât ceea ce este în adevăr, adică o fată cuminte, care, vrând să-şi învingă*

timiditatea, sare câteodată peste cal.)

ALEXANDRU: Doruleţ... E drăguţ... *(Vine să-i ţie haina.)* îmi dai voie să-ţi ajut? *(O ajută.)* MARIA: Mulţumesc... *(Rămâne cu ochii la şoşoni.)* A! Am uitat!

ALEXANDRU: Ce s-a întâmplat? *(E cu lucrurile ei pe braţ, gata să le pună pe un scaun.)*

MARIA: Şoşonii!

ALEXANDRU: Iarăşi şoşonii... Ce e cu şoşonii ăştia?

MARIA: Nu pot să-i scot, e imposibil...

ALEXANDRU: Sunt strimţi?

MARIA *(minţind):* Da. Şi dacă mi-i scot, nu mai pot să mi-i pun la loc.

ALEXANDRU: Nu face nimic. Poţi să stai cu ei... Presupunem că eşti Încălţată cu cizmuliţe ruseşti...

(Intră Manole cu căruciorul. E mai încărcat. Ca de două persoane. Începe să pună masa.)

MARIA *(lui Manole):* îmi dai voie să-ţi ajut şi eu?

MANOLE *(de-aici încolo Manole se va uita, ori de câte ori îi va veni bine, la şoşonii Măriei, cu o mutră nedumerită):* Mulţumesc... nu e nevoie, domnişoară. *(Privindu-i şoşonii:)* Doriţi să vă scot şoşonii?

MARIA: Nu, mulţumesc... Nu mi-i scot niciodată în casă.

(Sună telefonul.)

MANOLE *(demn):* Lăsaţi să mă facă pe mine, conaşule... *(Ia receptorul.)*

ALEXANDRU: Dă-mi-l mie. *(Manole îi trece receptorul.)* Şi vezi de masă.

MANOLE *(trece la masă, pune tacâmurile şi, când e gata, iese).*

ALEXANDRU: Alo! *(Din privirea şi atitudinea lui se vede că e hotărât s-o repeadă pe Elvira.)* Alo!... Da... da... casa Manea... Chiar eu sunt la telefon. Bună seara, domnule

Knappe. Colierul…? E foarte frumos… Mulţumesc, asemenea. La mulţi ani… Cine? Domnişoara care l-a adus?

MARIA: Spuneţi c-am plecat imediat.

ALEXANDRU: A plecat imediat… Mă rog… Bună seara. *(Închide telefonul Maria e foarte stingherită.)* Parcă spuneai că domnul Knappe are încredere în dumneata. Văd că se interesează — şi încă insistent — dacă am primit colierul.

MARIA *(o flacără):* Asta a fost, aşa, ca să intre în vorbă.

ALEXANDRU: Aa! Îl interesa mai mult dacă ai plecat de aici… Iartă-mă. Am fost indiscret fără să vreau…

MARIA *(din ce în ce mai stingherită):* Nu face nimic… însă nu e ce credeţi…

ALEXANDRU: Dar nu cred nimic… *(Fără voia lui, incidentul la contrariat puţin.)*

MARIA *(ezită puţin):* Am furat colierul…

ALEXANDRU *(ars):* Poftim?

MARIA: L-am rugat să mi-l dea mie să vi-l aduc… şi n-a vrut… I s-a părut, probabil, suspect că insist prea mult… şi atunci…

ALEXANDRU *(atent):* Da…

MARIA: Şi atunci l-am furat… *(O spune cu delicioasă naivitate.)* I-am lăsat un bilet că l-am furat ca să-l aduc aici… şi, probabil, a telefonat ca să se convingă…

ALEXANDRU: Dacă l-ai adus…

MARIA: Şi de-asta…

ALEXANDRU: Cum „şi” de asta?

MARIA *(nu ştie dacă trebuie să spună „tot”):* Ştiţi, pe mine mă tachinează fetele la magazin cu dumneavoastră.

ALEXANDRU: Cu mine? De când?

MARIA: De atunci, de la Ziua cărţii. Le-am spus că v-am văzut, că mi-aţi dat un autograf, şi…

ALEXANDRU: Şi?…

MARIA: Şi-a aflat şi domnul Knappe. Şi m-a tachinat şi el. Mai mult decât fetele… Şi astă-seară, când a văzut că-l

rog atât de mult să mă trimită pe mine cu colierul dumneavoastră, a fost… a fost chiar obraznic.

ALEXANDRU *(din nedumerire în nedumerire):* Ce ţi-a spus?

MARIA: E! Chestii! I-am răspuns însă şi eu cu o obrăznicie, şi atunci n-a mai vrut să mă trimeată pe mine cu colierul… A spus că el e de meserie bijutier, nu…

ALEXANDRU: Aha…

MARIA: Şi de-aia s-a interesat dacă am plecat imediat…

ALEXANDRU *(cu o intonaţie prietenească):* Vai, vai, vai!… *(O mângâie pe păr uşor.)* Câte neplăceri pentru curiozitatea de a cunoaşte un scriitor şi pentru ambiţia de a câştiga o prinsoare…

MARIA: N-am făcut nicio prinsoare cu nimeni…

ALEXANDRU: Bine, dar chiar dumneata mi-ai spus adineauri…

MARIA: M-am „bărbierit”…

ALEXANDRU: Cum?

MARIA: Am minţit…

ALEXANDRU: De ce? MARIA: Aşa!…

(Intră Manole cu platourile de şuncă, curcan etc. Le pune pe masă.)

MANOLE: Conaşule, mai lucraţi la birou?

ALEXANDRU: Nu, de ce?

MANOLE: Să nu ardă lumina degeaba… *(Stinge lampa mică, iese.)*

ALEXANDRU *(degajează):* E maniac… Nu poate să sufere să ardă lumina fără rost…

MARIA *(examinează încăperea).*

ALEXANDRU: La ce te uiţi?

MARIA: La interiorul dumneavoastră. *(Continuă jocul.)*

ALEXANDRU *(reintră Manole. Aduce ceşti pentru ceai):* Nu mai trebuie ceai, aduci o sticlă cu şampanie…

MANOLE: Am înţeles. *(Iese cu ceştile.)*

MARIA: Aicea lucraţi? *(Se opreşte la masa de lucru.)*

ALEXANDRU: De obicei, da.

MARIA *(privind masa, în continuarea unui inventar pe care îl face în gând):*… şi flori!

ALEXANDRU: Singura mea superstiţie, ca să zic aşa. Nu pot să lucrez fără câţiva trandafiri pe masă…

MARIA: Şi mie îmi plac florile. Am acasă, în odaia mea, două ghivece cu muşcate şi unul cu garoafe albe… Alaltăieri mi-a înflorit un boboc… *(Arătând un portret al Elvirei:)* Asta cine e? Cine e aici?

ALEXANDRU: Unde? *(Se apropie şi se uită, deşi a văzut bine.)*

Manole *(intră cu şampania în frapiera plină de zăpadă).*

MARIA: Aici!

MANOLE *(întoarce capul mirat şi iese).* Alexandru *(care a văzut privirea lui Manole, oarecum de reproş):* O cunoştinţă. O prietenă.

MARIA: Prietena dumitale? Ce frumoasă el…

ALEXANDRU: Da. E o fotografie reuşită. *(O clipă de tăcere.)*

MARIA *(degajează stingă, acelaşi joc).* Alexandru *(aprinde o ţigară).* Manole *(solemn, termină de pus masa).* Maria *(se apropie de Alexandru):* N-aveţi o fotografie de când eraţi mic?

ALEXANDRU: Nu. Dar de ce?

MANOLE *(trece la vasul cu flori roşii de pe masa de lângă birou, îl pune pe masa de mâncare, aruncă o privire de control general şi iese).*

MARIA: Eu cunosc caracterul omului după mutra pe care o are în fotografiile din copilărie…

ALEXANDRU: Şi te interesează „caracterul” meu?…

MARIA: Îmhîîîîî!

ALEXANDRU *(după un timp):* Îmi pare foarte bine c-ai rămas cu mine, domnişoară Panait.

MARIA *(e oprită în faţa unui tablou):* Puteţi să-mi ziceţi Doruleţ…

ALEXANDRU: Ei bravo!

MANOLE *(intră. Şi-a pus haina albă şi mânuşile. Anunţă grav):* Conaşule, poftiţi la masă…

ALEXANDRU *(privind ceasul):* Adevărat… e douăsprezece fără cinci… poftim…

MARIA: Mulţumesc…

ALEXANDRU: Unde stai? *(Gest spre scaune.)*

MARIA *(zăpăcită, neatentă):* Calea Plevnei 251… *(Observă gestul lui.)* A, credeam că… *(Râde.)* Unde-o fi… Dumneavoastră?

ALEXANDRU: Lângă dumneata…

MARIA *(se aşază):* Aşa!

ALEXANDRU *(se aşază şi el):* Aşaaa!… *(Pauză.)* Va să zică stai în Plevnei?

MARIA: Da…

ALEXANDRU: Păi, adineauri spuneai că stai în cartierul ăsta, şi aici suntem în bulevardul Ferdinand…

MARIA: Am minţit…

ALEXANDRU: Iarăşi?

MARIA: Păi sigur…

MANOLE: Să dau drumul la radio, conaşule?

ALEXANDRU *(Măriei):* Vrei?

MARIA: Da! Sigur…

MANOLE *(se duce şi dă drumul aparatului. Se aude acelaşi semnal de pauză de la începutul tabloului.)* Vocea spicherului: „Când va bate gongul, va fi ora douăsprezece”.

(Semnalul de pauză continuă.)

MARIA *(surâde şi aşteaptă):* La mine e fără un minut. Alexandru *(acelaşi joc):* La mine, fără două. *(Îşi potrivesc ceasurile.)*

MARIA: Sunteţi în urmă.

ALEXANDRU: Poate mergi dumneata înainte.

MARIA: în orice caz, suntem la distanţă mică unul de

altul…

MANOLE *(se uită crispat la radio).* Vocea spicherului: „Atenţiune”…

(Se stinge lumina peste tot, chiar şi în cadranul de la radio. Întuneric complet, tăcere deplină, în timp ce gongul începe să bată cele douăsprezece lovituri ale finelui de an şi de tablou.)

MANOLE: Bine că dă Dumnezeu de se mai stinge lumina şi singură câteodată!

Cortina

TABLOUL II

Acelaşi decor. Două ore mai târziu. E aprinsă numai lampa cu picior, de lângă divan. Maria şi Alexandru sunt tot la masă. Se cunoaşte că între ei, datorită discuţiei de până acum, ori poate şampaniei, s-a stabilit o oarecare intimitate. Rezervată totuşi.

MARIA *(a băut şi nu e obişnuită. Se bagă de seamă. Trage cu desperare dintr-o ţigară care nu arde şi pe care nu ştie s-o ţie bine în mână, deşi vrea să-şi dea aere de fumătoare mare):* Iară mi s-a stins...
ALEXANDRU *(scoate bricheta):* Aprinde alta.
MARIA: Dar de ce s-aprind alta?
ALEXANDRU: Fiindcă o ţigară pe care o aprinzi de mai multe ori nu mai e bună.
MARIA: Dar n-am aprins-o decât de două ori...
ALEXANDRU *(oferind bricheta aprinsă):* Şi cu asta... patru.
MARIA: Mulţumesc. *(Trage din ţigara aprinsă.)*
ALEXANDRU: Mai vrei un pahar de şampanie?
MARIA *(face pe grozava):* Cum să nu... Eu beau de sting... „Ţiu" cât vreau şi nu mă cunosc niciodată... *(Degajată:)* Câte sticle am băut până acum? Trei, patru?
ALEXANDRU: Una singură...
MARIA: Una? Imposibil!...
ALEXANDRU: Serios! Una!
MARIA *(fanfaroană):* Atunci, am băut-o singură... Eu ştiu

ce pot să beau.

ALEXANDRU: Uite, acum începem pe a doua…

MARIA: Mai ai, că poate ne mai trebuie?

ALEXANDRU: Mai am. *(Îi toarnă.)* Asta o să fie mai bună, că e mai rece. Stă de-un ceas în frapieră.

MARIA: Mie nu-mi place rece, îmi place dulce. *(Lui Alexandru, care i-a umplut paharul:)* Mulţumesc.

ALEXANDRU *(închină):* Noroc!

MARIA: Nu se zice „noroc". Astă-seară se zice „la mulţi ani!".

ALEXANDRU: Adevărat! *(Închină din nou:)* La mulţi ani!

MARIA *(banal şi copilăreşte, sub airul de gravitate pe care şi-l impune, urează cum ştie ea):* Anul nou cu fericire şi noroci *(Ridică paharul.)* Spor şi berechet! *(Bea până la fund.)* Pf-pf-pf-pf! *(Un fior.)* Da' rece e! *(A uitat ce spunea adineauri.)* Să spun drept? Mie, din toate băuturile de pe lume, îmi place — cel mai mult şi mai mult — cafeaua cu lapte… Să ştii că dacă mă cherchelesc, fac urât de tot.

ALEXANDRU: Da? Cum adică?

MARIA: Adorm imediat. *(Cască discret.)*

ALEXANDRU: Atunci, nu-ţi mai dau să bei…

MARIA: Ba da. Vreau să beau. Fiindcă astă-seară mă simt bine… mă simt aşa de bine… sunt fericită… Nu ştiu de ce, dar sunt fericită de tot. *(Un timp. Se lasă pe speteaza fotoliului şi închide ochii o clipă.)* Foarte fericită! *(Alt timp.)* Pe dumneata nu te întristează noaptea Anului Nou?

ALEXANDRU: Din contră. În noaptea asta trebuie să ne închipuim că, o dată cu anul care începe, o să se schimbe ceva în viaţa noastră… Să se schimbe în mai bine…

MARIA: Pe mine m-a întristat întotdeauna până acuma… Mă făcea să mă simt singură, mică… îmi venea să plec pe străzi şi să colind la fiecare fereastră luminată. Mi-era dor de mine când eram mică… de traista pe care

mi-o făcea mama, din faţă de saltea ruptă... de ghetuţele cu nasturi din colţul sobei, pe care Moş Crăciun mi le umplea cu de toate... cu bomboane, cu rochiţe, cu păpuşi, în vis, bineînţeles! *(Rămâne pe gânduri.)* Şi toată noaptea mi se părea că trec sănii cu clopoţei prin cer. *(Alt timp.)* Astă-seară e prima dată când nu sunt tristă... *(Ca pentru ea:)* Am început Anul Nou atât de frumos, atât de neaşteptat! *(O pauză.)* Pe onoarea mea dacă îmi vine să cred că sunt aici...

ALEXANDRU: De ce?

MARIA: Păi ce, e de crezut?... în casa dumneavoastră... cu dumneata... Stăm de vorbă... *(Surâde:)* Eu cu dumneata. Nici în visurile mele cele mai secrete nu mă gândeam c-o să pot trăi vreodată clipa asta...

ALEXANDRU *(un surâs):* Va să zică te-ai mai gândit la mine şi altă dată?

MARIA *(sincer):* Oho! Să fiţi dumneata sănătos de câte ori. Ştiţi când v-am văzut prima oară eu pe dumneavoastră „în carne şi oase”?

ALEXANDRU: La Ziua cărţii!

MARIA: Nu, la Festivalul scriitorilor. La Ateneu... Aţi ţinut o conferinţă despre romanul românesc.

ALEXANDRU: Şi cum ţi s-a părut?

MARIA: Eraţi mai bine ca în fotografii.

ALEXANDRU: A, nu, nu, nu eu! întrebam de conferinţă.

MARIA: Să vă spun drept, n-am auzit-o, că ascultam prea atent.

ALEXANDRU: Cum vine asta?

MARIA: Ascultam cum vorbiţi şi n-am înţeles ce-aţi spus.

ALEXANDRU: Aha!

MARIA *(şampania creşte în efect):* E, chestii!

ALEXANDRU: Mă rog. *(Prins din ce în ce mai mult, deşi în el stăruie un gând parcă potrivnic:)* Şi zi... mă cunoşteai din fotografii... *(N-o întreabă din cabotinism şi nici din curiozitate, ci dintr-un sentiment care le depăşeşte pe amândouă.)*

MARIA: Am un maldăr acasă. Tăiate din reviste, din jurnale...

ALEXANDRU: Câtă cinste...

MARIA: A! Trebuie să fiţi obişnuit. Câte mii de admiratoare n-or fi tăiat, ca şi mine, fotografia dumitale din reviste şi din jurnale?!

ALEXANDRU: Asta se întâmplă cu artiştii din film. Un scriitor nu se bucură de atâta trecere în ochii publicului.

MARIA: Nu mai faceţi pe modestul, că ştiu eu!... Câte milioane de scrisori primiţi pe zi?...

ALEXANDRU: Eu? Foarte rar, câte una...

MARIA: Fiindcă pe celelalte le aruncaţi, probabil, la coş, necitite?

ALEXANDRU: Le citesc pe toate. Şi le păstrez pe toate.

MARIA: Da? *(Se emoţionează şi, ca să-şi dea o contenenţă, vrea să tragă din ţigară.)* Iară s-a stins.

ALEXANDRU *(îi dă foc).*

MARIA: Mulţumesc. *(Caută ceva cu privirea.)*

ALEXANDRU *(observând-o):* Vrei ceva?

MARIA *(încurcată):* Da... da... *(A găsit.)* Mai vreau un pic de şampanie... *(Cască uşor.)*

ALEXANDRU: O s-adormi...

MARIA: Nu e nimic. Ştiu c-o să visez frumos.

ALEXANDRU *(toarnă în pahar).*

MARIA *(închină).*

ALEXANDRU *(acelaşi joc):* La mulţi ani!

MARIA *(sinceră în urare):* Când ne-o fi mai rău, să ne fie ca acum! *(Bea.)* Ultimul! *(Un frison.)* Probabil că s-a mai răcit şi gheaţa, că şampania e ceva!!! E şi mai rece acum. Parcă ara băut frig cu spumă. Vai, ce ameţită sunt... *(Cască lung, apoi, brusc:)* De ce nu mi-ai răspuns niciodată la scrisori?

ALEXANDRU: Poftim?

MARIA: Lasă, c-ai auzit dumneata ce-am zis. Măcar un rând, că nu mureai.

ALEXANDRU: Mi-ai scris dumneata mie?

MARIA: Treizeci şi patru de scrisori...
ALEXANDRU: Aaa!... *(Ştie de ce e vorba.)*
MARIA: Nişte plicuri maari... mari, şi cu un scris aşa, mic, miiic.
ALEXANDRU *(realmente şi agreabil surprins):* Dumneata eşti Doruleţ?!
MARIA: Da, eu sunt. Doruleţ cu părul creţ. Ăsta e pseudonimul meu.
ALEXANDRU: Domnişoară Doruleţ... dumneata eşti o cutie cu surprize...
MARIA *(luând o prăjitură):* Şi dumneata — un bufet cu bunătăţi.
ALEXANDRU: Aşadar, dumneata eşti Doruleţ.
MARIA: În persoană.
ALEXANDRU: Nu mă aşteptam ca o fată atât de tânără...
atât de... de...
MARIA: De... de mai cum?
ALEXANDRU: Atât de drăguţă ca dumneata... să scrie nişte scrisori aşa de frumoase.
MARIA: Şi le-am scris de-a dreptul, fără „concept".
ALEXANDRU: De obicei, numai femeile urâte scriu scrisori frumoase.
MARIA: Aa! De-aia nu mi-ai răspuns? Ai crezut că sunt urâtă?
ALEXANDRU: Nu răspund niciodată la scrisori de-astea... Dar dacă aş fi bănuit, dacă aş fi ştiut că sunt de la dumneata, ţi-aş fi răspuns.
MARIA: Da? *(Se deschide toată într-o privire.)*
ALEXANDRU *(liniştit, convins):* Da...
MARIA *(curiozitatea e mai tare ca bucuria, sau poate e numai o consecinţă a ei):* Şi ce mi-ai fi scris?
ALEXANDRU *(oarecum încurcat):* Ştiu şi eu? l Că îmi pare bine pentru că îmi citeşti cărţile... că sunt mulţumit fiindcă te gândeşti atât la mine... Că ai talent literar... Sau, poate, ţi-aş fi scris că nu cred nimic din tot ce-mi spui în scrisorile dumitale.

MARIA: Atunci, mai bine că nu mi-aţi răspuns. *(Se uită la ceasul-brăţară de la mână.)* Vai! Trei aproape! *(Cu un surâs deja somnoros:)* Ce repede trece timpul cu dumneata… Când te gândeşti că sunt aici de anul trecut… *(Trage inutil din ţigara stinsă.)*

ALEXANDRU *(dându-i foc):* Vrei să aprinzi?

MARIA: Mulţumesc. *(Aprinde.)* Da' proaste ţigări!

ALEXANDRU: Nu sunt ele de vină dacă se sting.

MARIA: Dar cine?

ALEXANDRU: Dumneata!

MARIA: Eu? *(E foarte mirată.)*

ALEXANDRU: Da. Fiindcă nu ştii să fumezi.

MARIA *(iarăşi fanfaroană):* Poate! Fiindcă, de obicei, fumez cu luleaua.

ALEXANDRU: Atunci, se explică.

MARIA: Ce se explică?…

ALEXANDRU: De ce, în loc să tragi, sufli şi stingi ţigara.

MARIA: Cum suflu? *(Experimentează.)* Aha!… *(A tras un fum bun, se îneacă uşor, tuşeşte.)* Am tras în piept. De-aia suflam, fiindcă nu vreau să trag În piept.

ALEXANDRU: Ai face mai bine să nu fumezi de loc.

MARIA: Eu fără tutun sunt desfiinţată!… Şi pe urmă, astă-seară am să trag şi în piept… am să fac de toate… să vorbesc tot timpul, să beau. Îmi vine să şi cânt, dar n-am voce… Vrei să vezi? *(Fredonează totuşi ceva.)*

ALEXANDRU: Ba ai voce foarte drăguţă…

MARIA: Eh! Un firicel acolo! Să n-aud decât eu când cânt. Atât! Mai vreau un pic de şampanie.

ALEXANDRU *(o serveşte şi îşi pune şi lui).*

MARIA: Mersi. *(Soarbe.)* Ah! Dacă ai şti ce fericită sunt!

ALEXANDRU: Adevărat?

MARIA *(cu buzele în pahar):* Îmhîîî! *(Aprobă din cap.)*

ALEXANDRU: Pot să te întreb de ce?

MARIA: Dumneata nu eşti fericit când ţi se-mplineşte ceva?

ALEXANDRU: Şi ce ţi s-a-mplinit astă-seară?

MARIA: Nu spun, că mă pui într-un roman…

ALEXANDRU: Mă faci curios, Doruleţ…

MARIA: Cum mi-ai zis? *(I-a făcut foarte multă plăcere.)*

ALEXANDRU: Doruleţ… *(Un surâs.)* Cu pseudonimul… Te superi?

MARIA *(plină de bucurie):* Nu! Între scriitori, merge!

ALEXANDRU: Şi tot nu-mi spui?

MARIA: Ba da. *(Repede, recitativ, fără pic de expresie:)* Uite, visul meu, de un an de zile, de când… *(Se opreşte.)* Nu, nu pot să spun.

ALEXANDRU: De când ce?

MARIA: De când… am citit prima carte de-a dumitale… a fost să vă cunosc personal; să vă vorbesc o singură dată, şi uite-mă… Sunt aici… V-am cunoscut… vorbim… Adică vorbesc eu tot timpul că dumneata nu spui nimic. Parc-ai fi de la fii mul mut.

ALEXANDRU: Prefer să te-ascult.

MARIA: Deşi n-am făcut chef niciodată, pot să-ţi spun — precis — că eu vorbesc mult numai când sunt chefuită.

ALEXANDRU: Păi te lăudai că faci tot timpul nişte beţii!

MARIA *(prinsă, vrea să o dreagă):* A! Dai Beţii, da, dar nu chefuri… E o diferenţă. Cum ai zice, de exemplu, ghete şi pantofi. Nu e totuna, deşi e tot aia…

ALEXANDRU: Ia spune-mi, Doruleţ, de ce spui numai minciuni?

MARIA: Eu? N-am minţit în viaţa mea.

ALEXANDRU: Asta e cea mai mare minciună din toate pe care mi le-ai spus până acum.

MARIA: Dumneata confunzi minciuna cu altceva.

ALEXANDRU: Cu ce?

MARIA *(pe acelaşi ton important de la aceeaşi replică):* E, chestii!

ALEXANDRU: Ia să luăm noi „chestiile” astea pe rând… Mi-ai spus că te-a trimis domnul Knappe cu colierul, şi nu era adevărat.:

MARIA: De unde poţi să ştii? Asta ţi-am spus-o tot eu.

ALEXANDRU: Mi-ai spus că ai făcut prinsoare cu colegele dumitale, pe o mie de lei, şi-a fost simplă invenţie...

MARIA: Da, invenţie, dar n-a fost minciună...

ALEXANDRU: Te-ai lăudat că eşti fumătoare pasionată. Mi-ai vorbit de pipe, de lulele, de narghilele, şi eu sunt sigur că astă-seară ai fumat cea dintâi ţigară în viaţa dumitale.

MARIA: Nu e adevărat. A doua... Cea dintâi am fumat-o înainte de a veni aici, ca să am curaj...

ALEXANDRU: Mi-ai spus c-ai făcut mii de chefuri, c-ai băgat sub masă mii de băutori serioşi şi, de la primul pahar de şampanie, ţi s-au închis ochii de somn...

MARIA: Aşa beau eu. Cu ochii închişi!... Ca somnambulii...

ALEXANDRU: În două ceasuri de când stăm de vorbă amândoi, la gura sobei, nu ştiu dacă ai spus un cuvânt adevărat... Ai vrut să mă convingi că eşti o fată emancipată, poate chiar şi mai mult decât atât, că pentru dumneata viaţa şi oamenii nu mai au niciun secret... că la dumneata, de exemplu, faptul că bei o sticlă de şampanie, noaptea, cu un bărbat pe care-l cunoşti de-un ceas, e un lucru obişnuit...

MARIA *(uşor răzbită de şampanie, sau poate de mulţumire, ridică ochii mari spre el):* Şi nu se cunoaşte?

ALEXANDRU: De ce spui atâtea minciuni, Doruleţ?

MARIA: Ca să pot spune mai uşor adevărul... aşa, printre minciuni.

ALEXANDRU: Şi, în acelaşi timp, să nu mai creadă nimeni în el... Uite, eu nu mai cred că e adevărată nici povestea cu autograful. Maria *(atentă, agăţată de buzele lui, n-a observat că ţigara s-a consumat, uitată în mină, şi a ajuns la deget):* Au! *(Tresare speriată şi aruncă ţigara.)*

ALEXANDRU: Ce este?

MARIA *(îşi suge degetul):* Ţigara... m-a ars... Vezi? Am fumat-o cum m-ai învăţat dumneata... Trag în piept şi mă ard la deget. *(Îi întinde degetul.)* Uite ce rău m-am

ars.

ALEXANDRU *(îi ia degetul şi i-l examinează).*

MARIA: Nu dau cu lac niciodată pe unghii... Nu e serios! *(Îşi retrage, jenată, mina.)*

ALEXANDRU: Să-ţi aduc ceva gras să te ungi?

MARIA: Nu, lăsaţi, că-mi trece... îl moi puţin în şampanie, şi gata... *(Ceea ce şi face, având grijă să sugă mereu degetul şi să-l moaie mereu în cupa.)* Ce bună e când o bei cu degetul!... *(O privire la ceas.)* Ah! Şi trebuie să plec... Cred că e mai târziu decât adineauri... Ce-o fi zicând mama, sărăcuţa? La ea mă gândesc mai mult, că tata se sinchiseşte mai puţin.

ALEXANDRU: Ce e tatăl dumitale?

MARIA: Filosof...

ALEXANDRU:?

MARIA: A fost funcţionar şi, de când l-a scos la pensie, s-a făcut filosof. *(Un timp).* Cam filosof a fost el întotdeauna... dar acum are timp mai mult de pierdut, şi profită.

ALEXANDRU: Cine te iubeşte mai mult?

MARIA: Mama... Mama pe mine, şi tata pe sora mea. Pe Fanţa.

ALEXANDRU: Şi dumneata pe cine iubeşti mai mult?

MARIA: Eu? *(Se uită la el.)* Din lume, sau din familia mea?

ALEXANDRU: Din lume.

MARIA: Din lume, mă priveşte personal, şi din familia mea, pe toţi la fel... Şi pe mama mai mult... *(Un timp.)* Trebuie să fie şi Milică la noi... dacă n-o fi plecat după mine, să mă caute...

ALEXANDRU: Cine e Milică?

MARIA *(repede):* Fratele meu. *(Un timp.)* 0 mai fi ningând afară?

ALEXANDRU *(se ridică şi se duce spre fereastră):* Să vedem. *(Îşi lipeşte fruntea de geam şi priveşte afară, cu mâinile streşini laterale.)* Da, ninge, dar nu se vede bine, din cauza luminii.

MARIA: S-o sting?
ALEXANDRU: Dacă vrei...
MARIA *(întinde mina spre lampa cu picior, care se găseşte Intre fotoliu şi divan).*
ALEXANDRU *(stinge înaintea ei. Încăperea rămâne în întuneric. Se vede cum ninge afară.)*
MARIA: Vai, ce frumos e!
ALEXANDRU: Minunat!...
MARIA: Şi e aşa de bine să stai la gura sobei, într-un fotoliu în care încapi toată! *(Se cuibăreşte cu picioarele în fotoliu.)* Pot să mă sui cu şoşonii? Sunt curaţi!...
ALEXANDRU: Te rog. Ca la dumneata acasă.
MARIA: Pardon. La mine acasă nu stau cu şoşonii, că nu e grajd. Stau în papuci... în papucii mei... *(S-a cuibărit.)* Ah! Ce bine e! *(Se uită spre fereastră un timp.)* Să stai aşa şi să te uit, i cum ninge afară. *(Un timp priveşte ninsoarea.)* Mi se pare că trăiesc un basm... *(îşi reazemă capul de speteaza fotoliului.)*
ALEXANDRU *(se aşază la locul lui).*
MARIA *(de aici până la sfârşitul scenei, somnul o va cuprinde treptat-treptat, şi vocea îi va scădea, ca un cântec care se depărtează. Începe să fie între vis şi viaţă. Se aud clopoţeii unei sănii care trece):* Auzi? O sanie. Trebuie, să fie Moş Crăciun în ea! *(Surâde la gândul ăsta, amuzată, copilăreşte.)* Se duce să se plimbe la Şosea? *(Un timp.)* Şi mâine tot oraşul o să fie alb, şi peste tot o să miroasă a mandarine... *(Un timp.)* Mâine... Mâine totul o să mi se pară un vis... un vis dintr-o noapte de iarnă... *(Se cutremură uşor.)* Să nu crezi ca dorm... Mai stau puţin, şi pe urmă plec... *(Alt timp.)* Mai stau aşa puţin, să mă uit bine la toate... *(Se uită la fiecare lucru pe care îl citează.)* La odaia asta, mare ca la teatru... La masa de lucru cu trandafiri galbeni în vas, că — altminteri — nu pot să scriu... La focul ăsta, care s-a stins încet în sobă... la dumneata, care fumezi şi tragi în piept... *(Repede duce la gură*

degetul ars.) Au! Cum mă doare! *(Şi-l sărută.)* La zăpada de-afară... la fotoliul ăsta!.. *(Rămâne un timp dusă pe gânduri.)* E foarte frumoasă iubita dumitale, să ştii!...

ALEXANDRU: Cine?

MARIA: Fotografia de pe birou. Nu mi-e necaz c-o ţii acolo, dar mi-e necaz că te uiţi la ea când lucrezi... Trebuie s-o iubeşti foarte mult.

ALEXANDRU: Poftim?

MARIA *(aude numai ce spune ea):* Poţi să spui ce vrei, că eu ştiu tot, şi pe mine mă lasă absolut, indiferentă... Zău dacă nu mă lasă indiferentă... Eu îmi iau acuma rămas bun de la tot, şi pe urmă plec... *(Un timp.)* Mă duc. O să am atâtea de scris, în noaptea asta, în jurnalul meu... Îmi scriu jurnalul, ştii? *(Un timp.)* Şi fac şi versuri... diferite poezii... Am şi publicat...

ALEXANDRU *(încet, ca să nu-i tulbure gândurile):* Da?

MARIA *(din ce în ce mai prinsă de somn):* Îmhîîî! La „Primii paşi”, în *Adevărul literar. (O pauză mare. Apoi începe să declame, încet, fără patos, rar, legănat:)*

„... Să simt pe fruntea mea curată
Când somnul vine să m-ajungă
O mină dragă, adorată
Şi mângâierea ei prelungă...”

Asta e dintr-o poezie de-a mea... dedicată cuiva... ştiu eu cui... *(Închide ochii bine.)* E frumos, nu?

ALEXANDRU: Foarte frumos.

MARIA: „...O mână dragă, adorată şi mângâierea ei prelungă.” Partea asta îmi place mie cel mai mult. Parcă e de Eminescu. Să nu crezi c-am adormit. Nu-ţi fie frică... mai stau numai un pic, şi plec. *(O pauză mare.)* Mă duc acasă... Plevnei 251... E aşa de bine aici în fotoliu! Aş putea să şi dorm... Dar şi patul meu de-acasă e bun. Şi am un puişor de pernă, moale... Lăcrimel îl cheamă... Toate lucrurile mele de acasă au câte un nume... Pe ăsta îl cheamă Lăcrimel, fiindcă îl

am special pentru plâns. Ca să nu mă vadă Miau. Ştii cine e Miau? E pisica mea. Adică, de fapt, e cotoi, dar tot pisică e... *(Surâde.)* Hm! Ce curios! Toţi cotoii sunt pisici, dar nu toate pisicile sunt cotoi. Mi se pare că mi-e cam somn... *(Se face mică în fotoliu şi se lasă somnului, care o învinge.)*

ALEXANDRU *(o lasă puţin, până i se pare că a aţipit, apoi se duce şi se aşază pe braţul fotoliului ei. Îi ridică uşor capul şi i-l sprijină pe umărul lui. Apoi o mângâie uşor pe frunte).*

MARIA *(n-a deschis ochii, dar a simţit tot şi s-a lăsat aşa, somnului, destinului, sau — pur şi simplu — lui Alexandru).*

ALEXANDRU *(are o privire nouă în ochi. E parcă întinerit, strălucitor, surâde, peste somnul ci, peste gândurile lui, peste clipe, peste tot. Se aude undeva un cor. Când s-a convins că doarme, aprinde lampa şi sună.)*

MANOLE *(intră).*

ALEXANDRU: Sssssssst! Nu face zgomot... Doarme! *(Vorbeşte şoptit, dar nu exagerat:)* Adu un pled şi puişorul meu de pernă.

MANOLE *(iese).*

ALEXANDRU *(îngenunche pe covor şi-i scoate şoşonii).* Manole *(a avut grijă să aprindă şi să stingă lumina când a intrat din dormitor. Aduce pledul şi pernuţa.)*

ALEXANDRU *(priveşte cu un surâs picioarele Măriei, care au apărut din şoşoni încălţate cu pantofi de magazin, gen papuci).*

MANOLE *(observă):* D-aia nu vrea să scoată şoşonii! N-are nici ghete În picioare.

ALEXANDRU: Adu papucii pe care li are coniţa Elvira aici. *(Manole face un pas să plece.)* Adică nul Adu papucii mei. *(Manole acelaşi joc.)* Ia stai... stai... patul e făcut?

MANOLE: Nu, conaşule. Să-l fac pentru două persoane?

ALEXANDRU *(aspru):* Nu! Ajută-mi s-o duc în dormitor *(cu intenţie)* pe domnişoara.

MANOLE *(gest s-ajute).*

ALEXANDRU: Stai! Lasă... *(Ia în braţe, ca pe un fulg, pe Maria.)* Dar ştiu că doarme...

MANOLE *(mergând după el, cu pledul şi perna):* Nu-i prieşte şampania!...

(Ies, amândoi, în dormitor şi lasă uşa deschisă. Se aud vorbind de acolo.)

ALEXANDRU: Stinge lampa. Manole *(bucuros şi grăbit):* Imediat...

ALEXANDRU: Şi aprinde lampa mică...

MANOLE *(trist):* Da. *(Jocul de lumini s-a observat.)*

ALEXANDRU *(intră din dormitor, urmat de Manole, care aşteaptă ordine):* Poţi să te duci să te culci, Manole...

MANOLE *(se pregăteşte să strângă masa).*

ALEXANDRU: Lasă, lasă! Strângi mâine dimineaţă. *(Se uită pe masă.)* Unde e cartea aia groasă, pe care am adus-o eu astăzi la prânz din bibliotecă?

MANOLE: Am dus-o la loc, conaşule. Să mă duc s-o aduc?

ALEXANDRU: Nu, mă duc eu... *(Iese, spre bibliotecă.)*

MANOLE *(aşteaptă până se asigură că Alexandru s-a depărtat., se apropie de măsuţă, îşi toarnă — repede — un pahar de şampanie. Închină*, în *oglinda din perete):* Să trăieşti, coane Manole, şi cele dorite... La mulţi ani! *(Bea duşcă, apoi iese, ştergându-se cu mâna la gură... „delicat”.)*

ALEXANDRU *(revine din bibliotecă cu o carte groasă. Se duce la dormitor, împinge puţin uşa*, care *nu e închisă complet, priveşte cu un surâs somnul Măriei, apoi se duce la birou, se aşază, desface cartea şi vrea să citească. Dar ochii i se duc dincolo de carte.)*

ELVIRA *(intră în rochie de seară, cu blana desfăcută şi cu un fişiu pe cap. Foarte elegantă. Îi sticlesc puţin ochii. E agitată şi volubilă. Se cunoaşte că vine de la Revelion.)*

ALEXANDRU *(o clipă surprins, îşi recapătă calmul. Se*

ridică şi o întimpină.)

ELVIRA: *Bonsoir,* Alexandru… *(Vine şi se bagă cu fruntea sub buzele lui, ca s-o sărute.)* Ce zici de surpriza asta?

ALEXANDRU: Mă pregătesc s-o savurez pe de-a-ntregul…

ELVIRA: Mai întâi de toate, ai putea să-mi spui „la mulţi ani!”…

ALEXANDRU: La mulţi ani, Elvira!

ELVIRA: Nu mă săruţi? Eşti supărat pe mine?

ALEXANDRU: Eu? N-aş avea niciun motiv.

ELVIRA: Nu mai eşti gelos? *(Surâde.)*

ALEXANDRU: Nu mai sunt…

ELVIRA: Atunci, îmbracă-te repede şi hai…

ALEXANDRU: Unde?

ELVIRA: La Melody. Ne aşteaptă toată banda acolo.

ALEXANDRU: Nu, Elvira… Nu merg.

ELVIRA: Cum? După ce m-am deranjat eu, personal, să viu să te iau?

ALEXANDRU: Eşti foarte drăguţă, dar mi-e imposibil să merg.

ELVIRA: De ce?

ALEXANDRU *(liniştit):* Nu sunt singur…

ELVIRA *(nedumerită):* Cum nu eşti singur?…

ALEXANDRU: Am un musafir.

ELVIRA *(acelaşi joc):* Unde e?

ALEXANDRU *(un gest spre dormitor cu capul):* Doarme.

ELVIRA: Cine e?… *(Se uită la el… observă deodată masa, apoi lucrurile Măriei. Se duce, se convinge că sunt ale unei femei, ia bereta Mariei în mână şi i-o arată.)* Alex! Ce e asta?

ALEXANDRU *(calm):* Tu nu vezi? O beretă…

ELVIRA *(palidă, stăpânindu-se însă):* Cine e femeia asta?

ALEXANDRU: O fată!

ELVIRA: O fată? Şi unde e?

ALEXANDRU: În dormitor.

ELVIRA *(un gest spre dormitor).*

ALEXANDRU: Nu! Te rog… O deştepţi din somn.

ELVIRA *(deşi a renunţat să se mai ducă la dormitor):* Şi?
ALEXANDRU: De-abia a adormit…
ELVIRA *(o izbucnire de indignare):* Mă mir ce mă reţine să nu te iau la palme.
ALEXANDRU: Probabil mănuşile.
ELVIRA: Nu meriţi să mă port cu tine cu mănuşi.
ALEXANDRU: Atunci, scoate-ţi-le.
ELVIRA *(un pas spre el):* Ce caută aici femeia asta?
ALEXANDRU: A venit să-mi aducă ceva de la bijutier…
ELVIRA *(are presimţirea c-ar putea-o interesa direct):* Ce?
ALEXANDRU: O factură…
ELVIRA: O factură? Pentru ce?
ALEXANDRU: Ca s-o achit…
ELVIRA: Prin urmare, o vânzătoare de magazin?
ALEXANDRU: Da. Şi mi s-a părut amuzant s-o invit să facă Reveionul cu mine… Asta e tot.
ELVIRA *(privind în detaliu):* Văd!… Aţi supat… aţi băut şampanie…
ALEXANDRU: Ca de Reveion…
ELVIRA *(privindu-l în albul ochilor):* Alex, nu ţi-e ruşine?
ALEXANDRU: Nu văd de ce…
ELVIRA: Aici? În casa noastră:?
ALEXANDRU *(rectificând uşor):* În casa mea.
ELVIRA *(ridicând tonul):* Dar casa este şi a mea. Casa amantului meu e şi casa mea, înţelegi? Şi dacă într-o seară viu pe neaşteptate, nu-nseamnă că trebuie să găsesc aci prima femeie de stradă pe care ai întâlnit-o.
ALEXANDRU: Respectă-mi, te rog, invitaţii.
ELVIRA *(nervi):* Tu dacă ai găsi în patul meu un băiat de prăvălie l-ai respecta??… Tu trebuie să mă respecţi pe mine… Să te gândeşti că am o cheie a mea şi că pot intra aici oricând…
ALEXANDRU: Dar nu mă deranjează de loc c-ai venit…
ELVIRA *(face câţiva paşi, apoi se-ntoarce spre el):* Va să zică ai vrut să te răzbuni, pentru astă-seară. Frumoşi Originală răzbunare! Şi demnă de un om ca tine.

ALEXANDRU: A fost o simplă întâmplare…

ELVIRA: Fără detalii, te rog…

ALEXANDRU: Nu sunt detalii. În noaptea asta s-au întâmplat lucruri serioase.

ELVIRA: Îmi închipui. *(Gest spre dormitor.)*

ALEXANDRU: Da, dar tu nu poţi să judeci decât după aparenţe. Restul mă simt obligat să ţi-l semnalez eu.

ELVIRA: Nu te mai osteni. Sunt deplin lămurită. Dealtminteri, nici n-o să te mai reţin… Nu vreau să tulbur prea mult „idila”… *(Se duce la telefon.)* Îmi dai voie?…

ALEXANDRU *(pune telefonul în priză):* Te rog…

ELVIRA *(caută un număr, îl formează).*

ALEXANDRU *(aprinde o ţigară).*

Elvira *(la telefon):* Alo! Melody? Aici doamna Marian. Bună seara, Jean! Fii te rog bun şi comunică domnului Bebe Cristian că-l rog să vie imediat c-o maşină, să mă ia de la domnul Manea… Mulţumesc… *(Închide.)*

ALEXANDRU: Puteam să te conduc eu…

ELVIRA: Cum o să-ţi laşi invitaţii să doarmă singuri? *(Scoate o ţigară.)*

ALEXANDRU *(se duce să-i dea foc).*

ELVIRA: Mersi. *(Aprinde de la bricheta ei.)* Te rog să mă suporţi numai câteva minute, până vine Cristian! *(Fumează.)* Te-aş fi scutit şi de asta, dar nu pot intra singură la ora asta într-un bar.

ALEXANDRU: Dacă vrei un pahar de şampanie…

ELVIRA: Mulţumesc. Nu consum resturi niciodată. *(Pauză, privindu-l cu un surâs maliţios.)* Ce caraghios eşti în situaţia asta!

ALEXANDRU: În ce situaţie?

ELVIRA: Aşa… între mine şi invitata ta…

ALEXANDRU *(după un timp):* Ştii că îmi pare bine că s-a întâmplat aşa?…

ELVIRA *(atentă):* Ce vrei să spui?

ALEXANDRU: Situaţia în care ne găsim îmi uşurează… unele lucruri pe care vream să ţi le spun mai demult…

ELVIRA: Hm! *(Un fum.)* Devine interesant!… Aştept!…
ALEXANDRU *(un timp):* Elvira, vreau să ne despărţim.
Elvira *(surâde):* Asta mi-o spui mereu de trei ani, de când suntem împreună.
ALEXANDRU: Fiindcă am gândit-o în fiecare zi…
ELVIRA: Probabil că iar ai o criză de gelozie!
ALEXANDRU: Nu, am o criză de personalitate!
ELVIRA: *Tiens… (Plată:)* Şi cum îţi vine când te-apucă?
ALEXANDRU: Sunt unele lucruri pe care tu n-ai să le pricepi niciodată.
ELVIRA: Aşa cum le pricepeţi voi, bărbaţii, nu?
ALEXANDRU: Inteligenţa şi sensibilitatea ta sunt numai pentru anumite cerinţe.
ELVIRA: Dacă vrei să-mi spui o necuviinţă, spune-mi-o cel puţin elegant. Ştii că, de mai multă vreme, am început să am impresia că te plictisesc.
ALEXANDRU *(ca pentru el):* Da… poate că ăsta e cuvântul exact… M-am plictisit. Şi nu numai de tine. De voi toţi.
ELVIRA: Care „noi”?
ALEXANDRU: Voi ăştia în mijlocul cărora trăiesc. Voi, „relaţiile” de fiecare zi… Şi în special voi, femeile din lumea mea. Tu şi altele ca tine. Toate. Voi astea, ondulaţiile permanente ale vieţii.
ELVIRA: Te rog să nu te legi de prietenele mele.
ALEXANDRU: Metraj şi parfum!
ELVIRA: Nu putem să umblăm tot timpul goale.
ALEXANDRU: Începeţi ziua la coafor…
ELVIRA: Cine ne decoafează?
ALEXANDRU: Şi-o terminaţi la dancing.
ELVIRA: Ca să aveţi voi cu cine dansa.
ALEXANDRU: între timp, filme şi amanţi.
ELVIRA: Amanţi ca amanţi. Tot se mai găsesc. Dar filme bune nu mai vin de loc.
ALEXANDRU: Şi încolo, nimic, nimic, nimic.
ELVIRA *(imitându-l ironică):* Nimic… nimic… nimic…
ALEXANDRU: Căldura unei prezenţe, a unei tovărăşii de

care un om are atâta nevoie, în viaţă, sau în căminul lui, o aduceţi numai în pat.

ELVIRA: În casă e calorifer.

ALEXANDRU: Trăiţi numai pentru ceilalţi, permanent pregătite pentru următorul.

ELVIRA: Eram sigură că până la urmă o să ajungi la Cristian.

ALEXANDRU: Uite, vezi, fata asta care doarme dincolo…

ELVIRA *(schimbând tonul):* Te rog, ştii! Comparaţii între mine şi… invitatele dumitale de pe stradă nu permit. Prefer să-mi spui sincer: Dragă, a venit fata asta aici… eram singur… eram gelos… eram turbat… Am vrut să mă răzbun, sau să mă amuz — mie mi-e egal — i-am dat o sticlă de şampanie şi-o mie de lei, şi gata! Dar să îndrăzneşti să… Nici nu mă recunosc ce calmă sunt… *(Fierbe.)*

ALEXANDRU: Poate eşti numai indiferentă.

ELVIRA: Nicio femeie nu rămâne indiferentă când e înşelată.

ALEXANDRU: O femeie care iubeşte.

ELVIRA: Orice femeie.

ALEXANDRU: Şi-apoi, nu e cazul. Nu te-am înşelat.

ELVIRA: Am venit prea devreme?

ALEXANDRU: Puteai să vii oricând. *(Sună telefonul.)* Îmi dai voie… *(Se duce spre telefon.)*

ELVIRA: Mă rog…

ALEXANDRU: Alo!… Da! Un moment. *(Trece receptorul Elvirei.)* E pentru tine.

ELVIRA: Ala!… Da… Nu e acolo?… Da… bine… Atunci, cura se-ntoarce, spune-i, te rog, că-l aştept… *(Îşi aduce aminte de ceea:)* Alo! Alo! *(Constată că a-nchis.)* În definitiv, puteam să-i spun să vie oricine din bandă să mă ia…

ALEXANDRU: Dacă poţi să te lipseşti de plăcerea de a fi condusă de Cristian la Melody, îţi stau la dispoziţie.

ELVIRA: Bine… să mergem atunci… *(Vede cutiuţa cu*

colierul de perle, care a rămas pe birou.) Ce e asta? *(Îl ridică.)*

ALEXANDRU: Nimic. Un colier…

ELVIRA: Aaa! Colierul pe care mi l-ai făgăduit de ziua mea… mi-l dai acuma, de Anul Nou? Vai, ce frumos e!… *(Şi-l pune la gât.)* Vrei să mi-l închei?

ALEXANDRU *(trece în spatele ei şi încheie colierul).*

ELVIRA: Sper că sunt veritabile. *(Pipăie perlele.)* Merci. *(Pe tonul ei obişnuit:)* Să vezi cum o să moară Madeleine când m-o vedea cu el. Eşti gata?

ALEXANDRU: O clipă numai, să-mi iau blana…

ELVIRA: Peste haina de casă?

ALEXANDRU: Dacă te conduc numai până la intrare…

ELVIRA: Sper că mă conduci până la masă… Până la uşă puteam să mă duc şi singură.

ALEXANDRU: Ai dreptate… *(Iese, în dormitor.)*

ELVIRA *(se duce la scaunul cu lucrurile Mariei şi le inventariază cu dezgust şi totuşi cu gelozie).*

ALEXANDRU *(revine din dormitor şi iese, fund).*

ELVIRA *(nu poate rezista curiozităţii. Se duce la uşa dormitorului, o deschide şi se uită.)*

ALEXANDRU *(apare, fund, cu blana pe el):* Sunt gata. *(Observă pe Elvira.)*

ELVIRA *(trecând spre uşă):* Infectă e, ce să-ţi spun!…

ALEXANDRU *(făcându-i loc să iasă):* E adorabilă!…

ELVIRA *(trăgându-şi în sus trena rochiei):* Vezi să nu mă calci pe coadă… *(Iese.)*

ALEXANDRU *(o urmează).*

(O clipă, scena rămâne goală.)

MANOLE *(care, e cert, a ascultat la uşă, intră. Se duce la uşa dormitorului, să se asigure că Maria doarme):* Tun! *(Stinge lămpile mari, rămânând aprinsă numai cea de pe birou. Se duce la masă, se serveşte c-o ţigară, o aprinde şi se aşază în fotoliu. Îşi toarnă un pahar de*

şampanie. Închină:) Să trăieşti, nene Manole! *(Se uită într-o oglinjoară de buzunar.)* Şi sărbători fericite! *(Bea şi aude soneria de la intrare. Stinge ţigara, se şterge „delicat" la gură cu mâneca şi iese. Se aude din vestiar:)* Acu' a plecat, coane Cristian, cu coniţa Elvira… *(Intră, urmat de Cristian.)*

CRISTIAN *(e făcut binişor. Cu jobenul pe ceafă, cu fularul pus „aiurea" şi c-o ţigară, căreia — zadarnic — se căzneşte să-i dea foc, de la o brichetă care nu se aprinde).*

MANOLE *(îl serveşte):* Nici de cinci minute n-au plecat…

CRISTIAN: Va să zică s-au împăcat?…

MANOLE: Nu ştiu ce-o ieşi din mărgelele pe care i le-a dat, acuma, la urmă… Dar de unde o fi aflat coniţa Elvira că e „persoana" la noi?

CRISTIAN: Care persoană?

MANOLE *(face cu ochiul spre dormitor):* Cu care l-a prins pe conaşul.

CRISTIAN: Ce? L-a prins Elvira pe Alex…? *(Se amuză.)*

MANOLE: N-aţi ştiut? Păi de-aia v-a telefonat să veniţi s-o luaţi… Ca să-i facă râcă lui conaşul… că-l ştie gelos pe dumneavoastră. Adică… înţelegeţi cum vine. Chit, ori balenă. Şi persoana a rămas aici.

CRISTIAN: Da? *(Se uită spre dormitor.)*

MANOLE: I-a dat conaşul să bea şampanie şi nu e-nvăţată. Neam prost. E de-alea de şpriţ…

CRISTIAN: Dar cine e asta? Eu o ştiu?…

MANOLE: Nu… Nu e din alea de le ştiţi dumneavoastră! Asta e categorie inferioară… E vânzătoare la bijutier… La Knappe… Şi se vede că, în ziua când s-a dus conaşul acolo de-a comandat mărgelele, i-a spus să i le-aducă ea, personal. Mă-nţelegeţi dumneavoastră…

CRISTIAN: Cel puţin e drăguţă?

MANOLE: Şi tinerică de tot… Se vede c-a-nceput viaţa de curând, că nici să fumeze nu ştie… Dar ca toalete stă foarte slab… Nici pantofi n-are în picioare. Are nişte

sărăcii de cipici...

CRISTIAN: Trebuie să fie frumuşică de tot atunci...

MANOLE: Da... dar e un gen aşa... necopt... care mie nu-mi place.

CRISTIAN: Şi ce face acuma?

MANOLE: Doarme... buştean... Vreţi s-o vedeţi?

CRISTIAN: Nu... lasă... să nu se jeneze...

MANOLE: Ce să se jeneze, că habar n-are... Poţi să tai lemne pe ea...

CRISTIAN *(în mintea căruia încolţeşte un gând):* Mai e şampanie acolo?

MANOLE: Este... *(Îi toarnă în pahar.)*

CRISTIAN *(bea).*

MANOLE: Să trăiţi, coane Cristian, şi cele dorite!

CRISTIAN: *Merci!...* Tu poţi să te duci, Manole...

MANOLE: Păi...

CRISTIAN: Eu îl aştept pe stăpânu-tău, până se-ntoarce.

MANOLE: Cum doriţi dumneavoastră... Să vă fac o cafea, ceva?

CRISTIAN: Ce cafea, mă? Cine bea cafea de Revelion? De Revelion se bea şampanie.

MANOLE: E bună, că e rece al dracului...

CRISTIAN *(surâde):* De unde ştii?

MANOLE: Păi... am pus mâna pe sticlă... când v-am servit... Dacă vă plictisiţi singur, pot să vă ţin eu de conversaţie...

CRISTIAN: Nu... nu.!. Du-te şi te culcă...

MANOLE: Noapte bună şi să trăiţi...

CRISTIAN: Noapte bună, Manole...

MANOLE *(iese).*

CRISTIAN *(singur. Aprinde o ţigară, aşteaptă puţin, apoi se convinge că Manole s-a dus să se culce. Încuie uşa dinspre Manole şi din fund. În trecere, observă lucrurile Măriei. Se uită la ele, pe rând)*: Hm! *(Surâde. Desface geanta şi scotoceşte, scoţând în pumn lucrurile, uzate. Pudrieră, pieptene, ruj, batistă etc. Găseşte o carte de*

vizită, citeşte:) Maria Panait... funcţionară particulară... Plevnei 251... La arhivă. *(Bagă cartea de vizită în buzunar. Pune totul în geantă, la loc. Reflectează o clipă.)* Două mii de lei, că o dată e Anul Nou... *(Bagă, vizibil, două mii de lei în geantă. Se opreşte la masă şi mai bea un pahar. Se vede că-l ajunge băutura... Stinge lumina. Întuneric complet. Se vede cum ninge pe fereastră. Traversează scena, încet. Nu se vede decât ochiul ţigării aprinse, care se-ndreaptă spre dormitor. Când ajunge la uşa dormitorului se opreşte o clipă, ezită, apoi împinge uşa puţin. Aruncă ţigara, care cade — ca o stea — pe covor. Îi striveşte licărul cu piciorul şi începe să împingă uşa dormitorului, care se deschide treptat şi paralel cu cortina care cade. În sufragerie, o pendulă bate trei.)*

Cortina

TABLOUL III

Acasă la Maria. Interior îngrijit şi sărac, la periferie. E un fel de sufragerie care serveşte şi de odaie de primire, şi de odaie de stat toată ziua. În centru — o masă cu scaune. Un bufet cu geamuri, sobă de tuci cu burlan. Lucruri uzate şi necesare. Intrarea în fund, printr-un geamlâc mic, care dă în curte. O pendulă care trebuie să arate, vizibil, ora. Foc la sobă, candela aprinsă, sub icoană. Uşa din dreapta dă spre dormitorul soţilor Panait. În sufragerie, într-un colţ, pierdut printre poliţe şi etajere cu cărţi, divănaşul Mariei. La ridicarea cortinei, Natalia stă la masă. E plânsă, îngrijorată, are în faţă o ceaşcă de cafea cu fundul în sus, pentru ghicit. De asemenea, un ciur cu bobi deasupra. Panait stă pe un scaun, la gura sobei, şi răsuceşte tabietliu o ţigară din tabacherea de tablă. E preocupat. Pendula bate trei lovituri imediat ce s-a ridicat cortina.

PANAIT *(întoarce capul spre pendulă şi nu zice nimic. Se uită la ceasul lui, îl compară cu pendula):* Trei şi zece… *(Convins:)* Să ştii că ori ceasul meu, ori pendula merge înainte. *(Îşi pune ceasul la loc.)*

NATALIA: Mă mir, că pendula am potrivit-o azi-dimineaţă după ceasul tău.

PANAIT *(aprinde ţigara la gura sobei):* E, atunci se vede treaba c-a luat-o timpul. Înainte.

NATALIA *(dă în cărţi, oftând cu fiecare pe care o pune, pe masă, În talon. O pauză):* Nu ne dă rău, Gheorghe. Zău dacă ne dă rău! Nici nouă, nici ei… Nu ne dă rău!…

PANAIT: E, atunci, e bine… *(Uşor ironic.)*

NATALIA *(deasupra cărţilor):* Uite… bucurie la zi mare, cu vorbe bune şi dar de bani, în casă… *(Un timp, contemplă, doctă, cărţile.)* Ne dă bine, Gheorghe…

PANAIT: Bine să dea Dumnezeu…

NATALIA: Pe mine nu m-au minţit niciodată cărţile.

PANAIT: O fi fost altă pereche…

NATALIA: De, ştiu şi eu?! Să mă uit şi în cafea. *(întoarce ceaşca şi se uită cu atenţie.)*

PANAIT: Bobii ce *zice*? *(Gest spre ciur.)* I-ai consultat?

NATALIA: Tot aşa şi ei… *(Privind ceaşca:)* Nu ne dă rău, Gheorghe…

PANAIT: Mă rog… S-aşteptăm să fie bine…

NATALIA: S-aşteptăm. Altceva ce putem face?! *(Oftează.)*

PANAIT *(se ridică, se duce la bufet, deschide partea de sus, scoate un clondir şi îşi toarnă o ceaşcă de ţuică).*

NATALIA: Nu mai bea, Gogule, atât. O să-ţi fie rău la cord, mai târziu.

PANAIT *(bea o duşcă):* Fiindcă nu mi-am băut porţia devreme. *(Revenind pe scaun:)* M-am rezervat! *(Apăsat):* Pentru Reveion. *(Se aşază şi imită pe Natalia:)* „Măcar astă-seară, că e noaptea Anului Nou, vino şi tu treaz acasă, Gheorghe, să bei un pahar cu mine şi cu copiii şi să facem Reveionul în familie…” *(Un timp.)* Familie, copii, că!…

NATALIA: De… A mare nu vrea să ştie de noi…

PANAIT: Şi-a mică, nu ştim noi de ea…

NATALIA *(fiindcă a venit din nou vorba de Maria):* Numai de nu i s-ar fi întâmplat nimica rău, Doamne fereşte…

PANAIT: Ce te mai rogi lui Dumnezeu, dacă ţi-a dat bine în cafea?

NATALIA: Să nu vie ea acasă până la ceasul acesta! *(Un timp.)* În orice caz, să ştii, Gogule, să nu zici nimic când

o veni. E prima dată când i se întâmplă şi ei să-ntârzie.

PANAIT: Dar eu nu zic niciodată nimic. Şi când s-a întâmplat să nu vie Fanţa prima dată acasă, tot nimic n-am zis.

NATALIA: Bine, ea era alt soi de copil. Puteai să-i zici…

PANAIT: O fi fost alt soi, dar a ajuns bine… E cucoană, cu bani, cu slugi, cu automobil, cu de toate…

NATALIA: Dar fără cununie.

PANAIT: Păi, tu dac-ai fost cu mine cu cununie cu ce te-ai ales?

NATALIA: Decât zece inele pe degete, mai bine o singură verighetă.

PANAIT: Nu se ştie ce e mai bine. Părerile *ie* împărţite. Şi pe urmă, căsătoria… Eu, ce mai încoace şi-ncolo, sunt contra.

NATALIA: După treizeci de ani de căsnicie, Gogule?

PANAIT: Păi d-aia sunt contra.

NATALIA: Bravo 1 Că mi-o spui taman acu', la zi mare…

PANAIT: Ţi-o spun acuma că veni vorba… Dar eu nu sunt contra căsătoriei noastre; eu sunt contra căsătoriei altora…

NATALIA: Cum vine asta?

PANAIT: N-ai văzut doctori care îţi spun, cu ţigara în gură, să te laşi de tutun? Fanţa a fost copil practic, socotit… A ştiut să umble cu picioarele pe pământ, d-aia nu mai umblă acuma pe jos. Nu făcea poezii pe toate peticile de hârtie, nu umbla cu capul în nori şi nu citea, toată ziua, cărţi, romane… furate de Milică de la librărie. C-o să-l prindă şi pe ăsta odată, n-ai nicio grijă…

NATALIA: Milică nu fură, Gheorghe. Aduce. Are şi el dreptul la o carte, două, gratis, din când în când, că destul vinde toată ziua din ele. *(Un timp.)* Tu nu poţi să-l suferi fiindcă o iubeşte pe Maria.

PANAIT: Neam de neamul meu nu ne-am iubit Intre neamuri.

NATALIA: Păi ce rudă mai vine Maria cu Milică, dacă tu ai

fost văr al doilea cu tat-so?

PANAIT: Nu ştiu. Dar eu n-am fete de iubit.

NATALIA: Da, dar ai fată de măritat... Milică vrea s-o ia de nevastă.

PANAIT: De luat e lesne, dar de ţinut e greu. Cu ce-o s-o ţie? Femeia se hrăneşte cu poezii numai când e fată. Când se mărită, trebuie să-i dai proză...

NATALIA: Milică are leafă bună. E vorba să i-o mai mărească.

PANAIT: Când se măreşte leafa bărbatului, se *măreşte* şi nevoile femeii... Leafa se măreşte cu un leu, pretenţiile nevestii — cu patru. Aşa că leafa când se măreşte devine mai mică. *(Se duce la bufet şi repetă operaţia cu ţuica.)* NATALIA: Zău, Gheorghe, nu mai bea... Mai bine culcă-te...

PANAIT: Treaz? Păi cum vrei să adorm treaz?

NATALIA *(oftează):* Ah! Ce om cumsecade ai fi fost tu dacă n-aveai viţiul ăsta!

PANAIT: Fiecare viţiu trebuie să aibă, şi el, câte un om cumsecade al lui. *(A băut, se întoarce la scaun.)*

NATALIA: Păi tu la toate le găseşti coadă...

(Pauză.)

PANAIT: Mai bine culcă-te tu, că eşti mai debilă.

NATALIA: Parcă pot să-nchid ochii până nu vine fata... *(Un timp.)* Cine ştie unde s-o fi dus, pe undeva, cu băieţi, cu fete şi n-o fi avut prin cine să ne trimită vorbă...

PANAIT: Ei, lasă, că dacă mai facem o fată ne punem telefon.

NATALIA *(îi aruncă o privire ofensată):* Fericită fire ţi-a dat Dumnezeul Îţi mai arde de glumă...

PANAIT: Gluma e singurul lucru serios din viaţă... Gluma şi sărăcia.

NATALIA: Sărăcia... adevărat!

PANAIT: Ăsta zic şi eu viţiu! Când îl ai, nu te mai scapi de

el o viaţă întreagă. Natali a *(se ridică):* N-ai văzut tu unde mi-am pus ochelarii?

PANAIT: Mă mir de ce ăi mai fi purtând tu ochelari! Ca să-i cauţi, cu ochii liberi, toată ziua.

NATALIA *(căutând):* Adineauri am umblat cu ei în mână!…

PANAIT: Cu ochelarii se umblă pe nas, nu în mână…

NATALIA: Und' te-oi fi găsit, Doamne, aşa de filosof?

PANAIT: La botez la nen-to Mihalache, nu ţii minte?

NATALIA *(ajunge, căutând, în dreapta ferestrei, unde se găsesc ghivecele cu muşcate şi garoafe):* Hiii! *(Speriată.)*

PANAIT: Ce e? Ai călcat pe ei?

NATALIA: Vaaaai! Ia te uită!

PANAIT: Ce e, frate?

NATALIA: Ştii că azi-dimineaţă înflorise garoafa…

PANAIT: Ei şi!…

NATALIA: Ia te uită… s-a rupt… *(Ridică de alături de ghiveci o garoafă albă.)* Ce rău o să-i pară Mariei… Atât a îngrijit-o… şi-a aşteptat să înflorească. Şi ce albă e… ca de zăpadă proaspătă.

PANAIT: Ştiu eu cine a făcut treaba asta… Azi, după prânz, când ai scos ghivecele în geamlâc, ai lăsat uşa deschisă şi-am găsit porcul lui Georgescu cu ritul în ele.

NATALIA: Lua-l-ar hingherii să-l ia… că prea o stricător…

PANAIT: Hingherii *ia* câini, nu porci…

NATALIA: E, acum controlează-mă la toate alea… că de gramatica ta îmi arde… *(Ia un pahar şi toarnă apă, să pună floarea în el.)*

MILICĂ *(pe ultimele replici, a intrat în geamlâc. E nins, îşi scoate galoşii, se scutură. Natalia şi Panait tresar la auzul paşilor.)*

NATALIA: Am crezut că e fata…

PANAIT: Muşcă-ţi limba, că vine supărată şi ne ceartă c-am aşteptat-o.

MILICĂ *(intră în scenă):* Săru' mina. Am fost peste tot, tanti Natalio. Am căutat-o peste tot. Nu e nicăieri, nici

la... *(Vede mutra supărată a Nataliei şi aerul plictisit a lui Panait:)* Dar ce este? Ce s-a întâmplat?

NATALIA: Ne-a mâncat porcul floarea, Milică... *(Pune paharul cu garoafa în el pe mescioara de lângă divanul Mariei.)*

Cortina

ACTUL II

TABLOUL IV

Acelaşi decor din tabloul II, actul I. E şapte şi jumătate dimineaţa. Nu s-a schimbat nimic. Numai focul din cămin e reaprins vioi. Alexandru, tot în frac, stă pe un fotoliu şi fumează. E niţel obosit, după noaptea pierdută.

MANOLE *(intră c-o cafea neagră. O pune pe măsuţă Alexandru îi mulţumeşte cu un gest*. *Sună telefonul. Alexandru îi face semn să răspundă. Manole răspunde printr-un gest complice şi ia telefonul):* Nu, coniţă. N-a venit până acuma acasă... Poftiţi?... Daa... persoana a plecat de mult... *(Se uită spre dormitor.)* Vai de mine! Cum o să vă mint? Eu, personal, i-am adus taxiul, cu mâna mea... *(Supus:)* Sărut mâna... *(închide.)*

ALEXANDRU: Cât e ceasul?

MANOLE *(se apropie, se uită la ceasul de la vestă):* Opt fără zece.

ALEXANDRU *(soarbe din cafea).*

MANOLE *(are chef de vorbă):* Asta e a cincea cafea pe care aţi băut-o până acuma...

ALEXANDRU *(tace, e preocupat).*
MANOLE: Sunteţi *inervat*, conaşule…
ALEXANDRU: Da, sunt *inervat.*
MANOLE: Unde n-aţi dormit toată noaptea…
ALEXANDRU: Probabil.
MANOLE: Ce-o să-mi facă mie coniţa Elvira când o mai veni pe aici!
ALEXANDRU: Coniţa Elvira poate că n-o să mai vie pe aici…
MANOLE: De loc? *(Satisfăcut.)*
ALEXANDRU *(cu un surâs de bucurie):* Te bucuri?
MANOLE: Vai, conaşule, cum o să-mi permit? *(Ca scuză:)* Şi în orice caz, eu mă bucur la bucătărie.
ALEXANDRU: Am observat că ţie nu ţi-a plăcut niciuna din coniţele mele.
MANOLE: Fiindcă — să mă iertaţi că sunt cam sincer — mie mi-ar plăcea o coniţă care să fie mai altfel… ALEXANDRU: Cum adică?
MANOLE: Care să fie adică, aşaaa… stăpână! Şi singură… să n-am nevoie s-o mint la telefon. Vedeţi, eu, unde n-am familie, sunt foarte familist de compunerea mea…
ALEXANDRU: De ce nu te-ai însurat, dacă e aşa?
MANOLE: Fiindcă am făcut şi eu, tot ca dumneavoastră. Azi una… mâine alta… Un an cu Tanda, altul cu Manda… Mi-a trecut timpul printre servitoare. Că eu am fost modest şi-am lucrat numai în breasla mea… Şi, cu atâtea fete-n casă, am rămas pe drumuri şi, din atâtea bucătărese, o s-ajung să n-am ce mânca, la bătrâneţe. De copii nici nu mai vorbesc!… Am muncit, toată viaţa, pentru alţii.
ALEXANDRU *(pe gânduri):* Când mă gândesc că şi eu aş fi putut să am copii mari!…
MANOLE: Ee! Dumneavoastră mai aveţi timp, dar mie mi-a trecut vremea… Şi, p-ormă, dumneavoastră tot aţi făcut ceva pe lume. Cărţi.
ALEXANDRU *(cu un surâs):* Patruzeci de romane…

MANOLE: De câţi ani sunteţi, exact, conaşule, dacă nu vă supăraţi?

ALEXANDRU: De patruzeci şi patru, Manole…

MANOLE: Phiuuuuu!… Va să zică aţi început să scriţi de la patru ani. Anul şi cartea… *(Sună telefonul.)* Alo! Nu, coniţă… Tot n-a venit, vă spun pe onoarea mea… Săru' mâinile!… *(Închide.)* N-are somn nici coniţa Elvira, de loc…

ALEXANDRU *(tace, cu un surâs).*

MANOLE *(un timp, interesat şi neîncrezător):* Şi *sirios,* conaşule, că nu mai vine pe la noi?

ALEXANDRU: Nu…

MANOLE: Aha… Numai aşa… dă telefoane!… *(Cu ochii spre dormitor:)* Din cauza… *(Face semn spre dormitor.)*

ALEXANDRU *(tace).*

MANOLE: Tocmai mă miram. Se-mplinesc trei ani… şi dumneavoastră la un an schimbaţi de obicei…

ALEXANDRU *(şi-a terminat de sorbit cafeaua).*

MANOLE: Pot s-o iau? *(Gest spre ceaşcă.)*

ALEXANDRU: Da!…

MANOLE *(strânge):* Mai doriţi ceva?

ALEXANDRU: Da… Fă-mi o cafea.

MANOLE: Încă una?

ALEXANDRU: Da. Dar să mi-o faci dublă…

MANOLE *(nemulţumit, iese).*

MARIA *(crapă uşa dormitorului, încet, vâră capul, apoi intră cu papucii lui Alexandru în picioare şi încă somnoroasă. În ochii ei şi în atitudinea ei întreagă se vede o fericire completă, pe care numai un vis împlinit o poate da).*

ALEXANDRU *(se bucură sincer):* Ai făcut ochi, Doruleţ?

MARIA: Da… dar mici…

ALEXANDRU: Bună dimineaţa…

MARIA: Bună dimineaţa…

ALEXANDRU: Ai dormit bine?

MARIA *(înamorată):* Nu ştiu dacă am dormit, sau numai

am visat... dar ştiu c-a fost cea mai frumoasă noapte din viaţa mea...

ALEXANDRU: Serios?

MARIA *(cu curaj):* Asta n-a fost o noapte, a fost o mie şi una de nopţi.

ALEXANDRU *(fireşte, departe de sensul cuvintelor ei):* Sunt încântat. Şi-mi pare bine că nu te-am sculat. Dormeai atât de cuminte, atât de frumos, că n-am îndrăznit.

MARIA: Eram atât de fericită!

ALEXANDRU: Dar e vorba acuma, ce spunem acasă?

MARIA: Acasă? Ah! Da, că mai am şi casă!! Ce să spunem? O minciună!

ALEXANDRU: Bine, asta e sigur. Dar care?

MARIA: O spunem pe aia cu „am dormit la o prietenă”.

ALEXANDRU: Ai o prietenă pe care poţi să contezi?

MARIA: N-am.

ALEXANDRU: Atunci? *(E amuzat.)*

MARIA *(ridică din umeri):* Spunem că am dormit la poliţie...

ALEXANDRU: La poliţie?

MARIA: Da! Că m-a găsit, noaptea, vardistul, pe stradă, şi m-a luat.

ALEXANDRU: Cine te crede?!

MARIA: Atunci, ce să spun? O să spun că am fost la sora mamei şi am dormit noaptea acolo.

ALEXANDRU: Unde stă sora mamei tale?

MARIA: La Olteniţa. Spun că am plecat cu un tren şi m-am întors cu altul. Olteniţa e la doi paşi...

ALEXANDRU: Da, pe hartă... Şi pe urmă, cum o să te creadă?...

MARIA: Pe mine mă crede totdeauna, fiindcă n-am minţit niciodată acasă. Eu mint, numai În oraş... Nu e bună minciuna cu Olteniţa? *(Pleacă plimbându-se.)*

ALEXANDRU: Nul E prea gogonată.

MARIA: Atunci, să găsim alta mai turtită... *(Se gândeşte*

profund.)

ALEXANDRU: Dar dacă ai spune adevărul?

MARIA *(pe care o umple bucuria):* Adevărul?

ALEXANDRU: Da! Că ai dormit aici, la mine…

MARIA: Ar zice că mint. Ar fi singurul lucru pe care nu l-ar crede…

ALEXANDRU: Şi dacă aş veni eu să-l confirm?

MARIA *(o explozie de bucurie):* Dumneata?

ALEXANDRU *(se uită la ea, surprins, mirat).*

MARIA: Ai fi în stare să faci dumneata asta?

ALEXANDRU: Ca să te scap de o neplăcere…

MARIA: Ca să mă scapi de o neplăcere?…

ALEXANDRU: Sigur. Mai ales că neplăcerea asta e şi din cauza mea.

MARIA: Nu din cauza dumitale. Nu e adevărat. Din cauza mea. Eu am vrut să rămân.

ALEXANDRU: Şi dacă n-aş fi insistat eu?

MARIA: Chiar şi când n-ai mai fi insistat. *(Sună telefonul.)* Că n-ai insistat dumneata să adorm. A insistat şampania.

ALEXANDRU *(ezită).*

MARIA *(convinsă că ezită din cauza ei):* Poţi să-i răspunzi, că eu nu sunt o fire geloasă.

ALEXANDRU *(cap).*

MANOLE *(intră, se duce direct la aparat):* Alo, n-a venit, coniţă, n-a venit. Să-mi sară ochii dacă vă mint. *(Smerit:)* Sărut mâinile… *(Închide.)*

MARIA: O să-ţi sară, că ai minţit.

MANOLE: Nu e nimic. Îmi pune conaşul alţii de sticlă. Tot nu mai văd bine cu ăştia. *(Iese.)*

MARIA: De ce-i spui mereu că nu eşti acasă?

ALEXANDRU: Dar de unde ştii că spun „mereu” că nu sunt acasă?

MARIA: Fiindcă am auzit „mereu”.

ALEXANDRU: Nu dormeai?

MARIA: Nu! Ah!. Cât o să am de scris în jurnalul meu

astăzi… *(Copilăroasă:)* Dar de ce eşti tot în frac?…

ALEXANDRU: Fiindcă mi-am lăsat haina de casă, azi-noapte, în odaia în care dormeai.

MARIA *(convinsă):* A!… da… Dar de ce n-ai venit să ţi-o iei?

ALEXANDRU: N-am vrut să te deştept din somn.

MARIA: Şi-ai stat aşa, toată noaptea, în frac, ca chelnerii?

ALEXANDRU *(ezitând dacă să-i spuie adevărul):* Da… am dormit pe fotoliul ăla.

MARIA: Apropo! Când am adormit eu azi-noapte?

ALEXANDRU: Pe la două…

MARIA: Şi unde eram când am adormit?… Nu eram aici?

ALEXANDRU: Da… ai adormit spunând poezii.

MARIA: Pe care ţi-am spus-o?

ALEXANDRU: Una foarte frumoasă… care parcă era de Eminescu…

MARIA *(convinsă):* A, da! O ştiu. *(Citează.)* „Să simt pe fruntea mea curată etc.” *(A spus strofa fără nicio intonaţie şi repede ca pe o lecţie.)* Şi pe urmă, cum am ajuns dincolo?

ALEXANDRU: Ai zburat, pe sus, până acolo…

MARIA: Să-ţi spun drept, nu m-am mai îmbătat aşa de rău din 1928…

ALEXANDRU: De când?

MARIA: Din 1928…

ALEXANDRU: Păi câţi ani aveai în 1928?

MARIA: Doi ani!

ALEXANDRU: Şi ce-ai băut de te-ai îmbătat?

MARIA: Nimic. Eram răcită şi mi-a pus mama, seara, ţuică în cap… M-am făcut praf… şi toată noaptea m-am visat mireasă… Hm! *(Râde amuzată.)* Şi, vezi?… Mi s-a împlinit visul de-atunci… Şi astă-seară am băut şi m-am visat mireasă…

ALEXANDRU: Ştii ce se zice, că nu e bine când te visezi mireasă.

MARIA *(toată o lumină):* Da’ de unde?!… E perfect…

Spune-mi! Am vorbit ceva în somn?

ALEXANDRU: Nu ştiu… nu te-am auzit…

MARIA: Eu, să spun drept, nu-mi aduc aminte de nimic… *(Jenată:)* Nu, chiar de nimic de tot. E aşa de bine s-adormi visând şi să te deştepţi în vis şi pe urmă iarăşi să adormi… şi să visezi… şi să se amestece, pe urmă, somnul cu viaţa şi visul cu realitatea… şi să se-ncurce tot… într-o pânză subţire… şi să se-nfăşoare într-o ceaţă uşoară…

ALEXANDRU: Eu cred, Doruleţ, că nici acuma nu te-ai deşteptat bine din somn.

MARIA: Hai, pe cât… Pe o sută de lei… banii jos… întreabă-mă orice, şi dacă nu-ţi răspund… ai câştigat…

ALEXANDRU: Da? E! Răspunde-mi atunci, ce spui acasă?

MARIA *(deodată atentă):* Adevărat! Ce spun acasă? *(Se întristează şi are un fior.)* Vai! Când mă gândesc să mă duc acasă îmi vine să mă culc la loc.

ALEXANDRU: N-ai fi de părere să merg cu dumneata?

MARIA: Şi ce să spui?

ALEXANDRU: Ce s-a întâmplat!

MARIA *(repede alarmată):* Nu… nu… nu… nu se poate. După ce n-am dormit azi-noapte acasă, să mai spun şi că am dormit la un bărbat, ar însemna…

ALEXANDRU: Ce-ar însemna?

MARIA: Ai mâncat vreodată gămălii de chibrituri topite în spirt?

ALEXANDRU: Nu!

MARIA: E! Asta înseamnă. La noi în familie se mănâncă foarte des, mai ales în împrejurări de astea. N-am păţit cu sora mea? Prima noapte când a lipsit de-acasă a mâncat două cutii de gămălii de chibrituri…

ALEXANDRU: Sora dumitale?

MARIA: Nuuu… Mama! Ea mănâncă pentru toată familia. Că la noi, când e vreo nenorocire în casă, n-ai cu ce să-ţi mai aprinzi o ţigară.

ALEXANDRU: Bine, dar o să-i explic mamei dumitale cum

s-au petrecut lucrurile.

MARIA: Degeaba... Ea n-o să-nţeleagă ca mine şi ca dumneata... Ea nu e literată, ca noi...

ALEXANDRU: Atunci, ce e de făcut?

MARIA: Lasă, că o să găsesc eu singură ceva... Îmi vine mie, în tramvai. Mie cele mai grozave idei îmi vin în tramvai. Cred că din cauza electricităţii. *(Se uită la ceas.)* Phuuu! Opt şi jumătate! *(E îngrozită.)* Doamne, ce-o fi pe ăi de-acasă?... Or fi crezând c-am murit...

ALEXANDRU: Nu e nimic. Când or să te vadă în bună stare, or să se liniştească.

MARIA: Numai să fi avut grijă tata să ascundă chibriturile... *(Un timp.)* Va să zică, sunt la dumneata de zece ceasuri. Şi tot nu mă îndur să plec.

ALEXANDRU *(tandru):* Am impresia că eşti aici... de-o veşnicie...

MARIA: Cu alte cuvinte, m-am cam eternizat...

ALEXANDRU: Aş vrea să nu mai pleci...

MARIA: Zău?

ALEXANDRU: O să mi se pară atât de pustie casa...

MARIA: Nu e nimica... Dacă vrei... mai viu şi altă dată... Mai târziu... Ce faci după masă, pe la cinci?

ALEXANDRU: Te aştept la un ceai...

MARIA: Cu rom?

ALEXANDRU: Cu rom mult... Colea, la gura sobei...

MARIA: Ah! Ce bun e!... Pâine cu unt ai?...

ALEXANDRU: Da...

MARIA: Dacă n-ai, nu-i nimic... aduc eu de-acasă... Şterpelesc din dulap... Noi avem destul, că am luat de sărbători o litră.

ALEXANDRU: Doruleţ... nu vreau să pleci.

MARIA: Uite! Facem o convenţie... Mai stau până la nouă, şi pe urmă plec... Mă duc acasă să mă bată, şi la cinci viu... *(Un timp.)* Dar să ştii că găsesc că ziua eşti foarte rece cu mine...

ALEXANDRU: Cum?

MARIA: Poate că nu mă mai placi la lumină…
ALEXANDRU: Eşti delicioasă…
MARIA: Şi mă placi?
ALEXANDRU: Mult de tot…
MARIA: Să se facă aşa cine minte? *(Îndoaie degetul.)*
ALEXANDRU: Să se facă!
MARIA: Fă-te, atunci… Un bărbat care place o femeie mult de tot nu stă aşa de demn.
ALEXANDRU *(nu se dumireşte de loc):* Bineeee…
MARIA: Parcă ai sta de vorbă cu Academia Română, nu cu mine…
ALEXANDRU: Nu te mai recunosc…
MARIA: Dacă m-am schimbat… în somn…
ALEXANDRU: În ce fel?
MARIA: Sunt atât de fericită… acuma… şi eram atât de tristă când eram aici…
ALEXANDRU: Şi cine a fost zâna care a operat schimbarea asta?
MARIA *(privindu-l în ochi, cu dragoste, cu supunere, cu recunoştinţă, cu candoare):* Dumneata.
Alexandru *(cap).*
MARIA *(observă clipa lui de ezitare):* Şi acum îţi pare rău…
ALEXANDRU: Mie? Din contră… sunt fericit…
MARIA: Nu-mi mai spune aşa… că stric convenţia şi nu mai plec nici la nouă. *(Repede:)* Înţeapă-mă c-un ac…
ALEXANDRU: De ce?
MARIA: Ca să mă conving… că m-am deşteptat din somn… că tot ceea ce s-a întâmplat cu mine, de aseară şi până acum… nu e vis… Ah! Aş vrea să-ţi spun ceva şi n-am curaj…
ALEXANDRU: Cum se poate… o fată atât de curajoasă…
MARIA: Nu… nu… nu… nu pot… Lasă, că-ţi scriu şi îţi aduc scrisoarea după masă… E un secret pe care îl ştiu numai eu… şi pe care, acum, după noaptea de azi-noapte, nu mai pot să-l ţiu… *(Cu un efort, vrând să*

evite adevărul şi totuşi să-l spună:) Mi-eşti foarte simpatic.

ALEXANDRU *(încântat de copilăria şi farmecul ei):* Ei bine... sunt atât de surprins de indiscreţia asta, încât mă simt dator să-ţi fac şi eu una, imediat...

MARIA *(numai ochi):* Da...

ALEXANDRU: Ştiam...

MARIA: Vezi? *(Se ridică.)* Acum te ţii măreţ! De aia e bine să-şi ţie femeile secretele pentru ele... Dar dacă ţi-aş fi spus că te iubesc?

ALEXANDRU: Doruleţ...

MARIA: Bine c-am tăcut la timp.

ALEXANDRU: Adevărat... că mă iubeşti?

MARIA *(surprinsă):* Nu ştii?

ALEXANDRU: Da... poate... dar nu-mi vine să cred...

MARIA: Cum nu-ţi vine să crezi? *(Se strânge în ea.)*

ALEXANDRU: E greu de crezut în dragostea unei fete de şaptesprezece ani.

MARIA: Ce dovadă vrei mai mare? Faptul că am venit aşa cum am venit... că am rămas toată noaptea aici, la dumneata...

ALEXANDRU *(discută chestiunea din punct de vedere general):* Desigur, Doruleţ, astea toate pot constitui o dovadă de simpatie... de încredere... de dragoste însă nu... De aici şi până la dragoste... *(Un gest larg.)*

MARIA *(îngheţată):* De dragoste nu?

ALEXANDRU *(brutal, fără să bănuiască):* Sigur că nu! Ce amestec poate avea dragostea în faptul că într-o noapte... o femeie...

MARIA *(abia îngânând):* O... o fată...

ALEXANDRU *(pe tonul lui de discuţie):* O femeie, o fată e acelaşi lucru în speţă... *(Reia:)* Doarme în casa unui bărbat... *(Observă figura ei, albă ca varul.)* Dar ce-ai, Doruleţ? Ce-ai rămas aşa?

MARIA: Nimic... ascultam ce spui...

ALEXANDRU: Dar nu spun numai eu... nu e o părere a

mea... e un lucru prea elementar ca să mai poată fi pus în discuţie. Sunt o mie şi unul de motive — în afară de dragoste — care pot decide o femeie... sau o fată să rămâie o noapte în casa unui bărbat... să petreacă la el... sau chiar cu el...

MARIA: Ce motive?

ALEXANDRU: Phu! *(Gest larg.)* Ştiu şi eu?! Întâmplarea... curiozitatea... capriciul... plictiseala... ambiţia... viţiul... mai ştiu eu... răzbunarea... gelozia... *(A găsit ceva mai bun, de aceea accentuează:)* Interesul. Mai ales interesul...

MARIA: Crezi dumneata? *(Pierdută.)*

ALEXANDRU: Cu toată convingerea.

MARIA *(care a primit fiecare vorbă a lui ca un pumn în inimă):* Da... se poate... *(Încearcă să surâdă, deşi abia mai poate lupta cu lacrimile.)*

ALEXANDRU *(ocupat de ceea ce spunea, n-a observai până acum că Maria abia se mai ţine pe picioare:)* Ce e? Eşti palidă de tot!... Nu te simţi bine? *(E sincer îngrijorat. O sprijină de el. Îi ia mâinile.)* Uite ce mâini reci ai... *(O aşază pe fotoliu.)* Vezi ce păţeşte cine bea „cu ochii închişi, ca somnambulii”?... Să-ţi dau un coniac? Stai cuminte acolo... *(Se duce În sufragerie.)*

MARIA *(se ridică, se duce la scaunul unde sunt lucrurile, şi când vrea să-şi ia batista din geantă, să-şi şteargă lacrimile, găseşte cele două mii de lei puse de Cristian. Scoate banii şi încremeneşte cu ei în mână. Nici măcar nu poate să urle. Pune banii la loc. Se aşază pe marginea scaunului, unde sunt lucrurile ei, ca să nu cadă.)*

ALEXANDRU *(intră cu un coniac pe o tăviţă):* Gata... *(I-l dă.)*

MARIA *(îl respinge):* Mulţumesc, nu mai e nevoie, mi-a trecut... *(Se ridică şi începe să se îmbrace.)*

ALEXANDRU: Ce e cu tine?... Mă nelinişteşti.

MARIA: Nimic... aşa păţeşte cine bea. *(Surâde:)* Trebuie

să plec.

ALEXANDRU: Cum o să pleci aşa?...

MARIA: Afară, la aer, o să-mi treacă. *(Caută să pară veselă.)*

ALEXANDRU: Nu te las să pleci decât cu o singură condiţie... Te conduc eu...

MARIA: Nu, te rog... Lasă-mă să plec singură, aşa cum am venit...

ALEXANDRU: Bine, dar e absurd... când nu te simţi bine...

MARIA: E o idee a mea...

ALEXANDRU: N-ai dreptul să ai idei... Aici nu eşti în tramvai...

MARIA *(încearcă să surâdă):* Atunci... e un gust al meu... *(Se apleacă ca să-şi pună şoşonii. Până adineauri comice, în papucii lui Alexandru picioarele ei sunt acum moi şi triste, ca ale unei păpuşi căreia i s-au rupt articulaţiile.)*

ALEXANDRU: A! Nu. Eu ţi i-am scos... eu ţi-i pun... *(Se apleacă.)*

MARIA *(îl lasă să-i pună şoşonii, ca să poată plânge deasupra lui. Lacrimi de gheaţă, amărâte, umile.)*

ALEXANDRU *(luându-i un picior în mină):* Neverosimil de mic... şi îngheţat... *(Ia şi pe celălalt.)* Uite, şi ăsta la fel... *(I-a pus şoşonii, se ridică.)* Doruleţ! De ce plângi?

MARIA: Fiindcă e Anul Nou.

ALEXANDRU: Ei şi?

MARIA: Aşa plâng eu totdeauna de Anul Nou...

ALEXANDRU: Bine, dar... astăzi... eşti fericită...

MARIA: Ei şi? De fericire crezi că nu plânge nimeni? *(Râde sub lacrimi.)*

ALEXANDRU *(neîncrezător):* Mă bucur că pleci de aici fericită, Doruleţ... *(Îi ţine haina.)*

MARIA *(îşi pune o mânuşă):* Poţi să fii convins de asta... Plec de aici fericită... chiar dacă aş şti că nu mă mai întorc niciodată.

ALEXANDRU: Să trimit să-ţi aducă o maşină...

MARIA: Nu... vreau să fac câţiva paşi prin zăpadă, până la staţia de tramvai...

ALEXANDRU: Cine ştie, poate îţi mai vine vreo idee...

MARIA *(încercând să glumească):* Nu... ultima mea idee din tramvai a fost să viu aici... La revedere...

ALEXANDRU *(o reţine):* Am să-ţi cer o favoare...

MARIA: Care?

ALEXANDRU: Să te sărut. Aşa, pe lumină... cu ochii deschişi... în plină zi...

MARIA: Poftim!... *(Îi întinde mutriţa.)*

ALEXANDRU: Mi-eşti foarte dragă, Doruleţ!... *(O sărută pe frunte.)*

MARIA *(sub sărutarea lui, scoate hârtiile de bancă pe care le băgase, ghemotoc, în buzunar şi le lasă să cadă jos).*

ALEXANDRU *(după Maria, care s-a smuls şi a fugit):* La cinci... Doruleţ... să nu uiţi... *(Priveşte o clipă după ea, îi face cu mina, apoi închide uşa şi revine în scenă. Sună. E mulţumit, fericit, transfigurat.)*

MANOLE *(intră).*

ALEXANDRU: Manole! Dă-mi o cafea... şi să nu mă deranjeze nimeni... *(C-o privire spre telefon:)* Ştii cine e „nimeni”?

MANOLE: Da, conaşule... Nu vă culcaţi niţel?

ALEXANDRU: Ba da!

MANOLE: Păi atunci de ce mai beţi cafea? *(Vede banii pe jos.)* Aţi pierdut două mii de lei...

ALEXANDRU: Eu? N-am avut bani la mine...

MANOLE: Nici eu...

ALEXANDRU: Curios, poate i-o fi pierdut domnişoara.

MANOLE: Ori conaşul Cristian.

ALEXANDRU: Cum?

MANOLE: Conaşul Cristian...

ALEXANDRU: Când era să-i piardă conaşul Cristian?

MANOLE: Azi-noapte, când a fost aici...

ALEXANDRU: Ce?

MANOLE: Poate o fi vrut să mi-i lase mie, bacşiş... pe jos...

Ori i-o fi căzut din buzunar, că era cam cu chef…
ALEXANDRU: A fost domnul Cristian azi-noapte aici?
MANOLE: Păi nu v-aţi întâlnit cu dumnealui?
ALEXANDRU: Unde, domnule?
MANOLE: Aici… A venit s-o ia pe coniţa Elvira… Şi dumneavoastră tocmai plecaserăţi, cu dumneaei. Şi-a zis că vă aşteaptă până vă-ntoarceţi… că i-am spus că veniţi imediat…
ALEXANDRU *(agitat de o presimţire):* Şi când a plecat?
MANOLE: Nu ştiu, conaşule… că eu m-am dus să mă culc…
ALEXANDRU: Ascultă, Manole… Domnul Cristian a ştiut că e domnişoara aici?
MANOLE *(văzând figura congestionată a lui Alexandru, dă îndărăt):* Păi… de… ştiu eu… i-o fi văzut lucrurile pe scaun…
ALEXANDRU: Tu nu i-ai spus nimic…
MANOLE: Eu?… Păi ce zor aveam eu să-i spui?… *(Nu are curaj să se uite în ochii lui Alexandru.)*
ALEXANDRU: Manole, uită-te bine în ochii mei…
MANOLE: Da, conaşule…
ALEXANDRU: Domnul Cristian, va să zică, a ştiut că e cineva în dormitor?
MANOLE: Păi… eu cred c-a-nţeles dumnealui… că nu e aşa de prost.
ALEXANDRU: Şi pe tine nu te-a-ntrebat nimic?
MANOLE: Ba… a vrut să mă tragă dumnealui de limbă…
ALEXANDRU: Şi ce i-ai spus?
MANOLE *(pleacă ochii):* I-am spus părerea mea…
ALEXANDRU: Care?
MANOLE: Că mă mir ce v-a găsit să primiţi în casă toate sărăciile.
ALEXANDRU *(a înţeles tot; gata să izbucnească):* Ieşi…
MANOLE: Conaşule, vă rog, eu…
ALEXANDRU: Ieşi… să nu te mai văd în ochi… să pleci din casa mea… *(Se repede la el.)* Nici nu ştii ce-ai făcut,

ticălosule!…

MANOLE: Conaşule… eu…

ALEXANDRU *(furios):* Spune tot… că te strâng de gât… ce s-a întâmplat în lipsa mea aici?

MANOLE: Nu ştiu, conaşule…

ALEXANDRU: Spune, n-auzi?

MANOLE: După ce am plecat să mă culc şi dumnealui a rămas aici să v-aştepte… *(Alexandru îi dă puţin drumul de gât, ca să poată vorbi)* mi s-a părut că văd lumina aprinsă în salon… şi-am venit aici… şi… *(Se opreşte.)*

ALEXANDRU: Şi?

MANOLE: Nu mai era decât blana şi jobenul… că domnul Cristian era înăuntru… *(Gest spre dormitor.)*

ALEXANDRU: Şi de ce nu mi-ai spus până acuma…?

MANOLE: Credeam că e cu ştirea dumneavoastră… cum s-a mai întâmplat şi altă dată…

ALEXANDRU *(îl strânge iarăşi de gât):* De ce i-ai spus că e domnişoara aici?… De ce l-ai lăsat singur? *(Cu fiecare frază îl zguduie.)* Pentru un pol… pentru o sută?… Pentru două mii de lei… Tâlharule!…

MANOLE *(sufocat):* Conaşule… iertaţi-mă… nu mi-a dat nimic…

ALEXANDRU: Ştii ce-ai făcut, nemernicule?… *(Îl zguduie.)* Ştii ce-ai făcut? *(Îl dă afară dintr-o smucitură.)* Biata fată! Biata fată! *(Face un număr de telefon.)* Alo! Alo!… Casa Cristian?… Ascultă, Dumitre… Da, eu sunt… Stăpânu-tău e acasă? N-a venit? Bine… *(Închide, face alt număr.)* Alo! Alo! Elvira… te deranjez? de-abia te-ai întors acasă?… De unde îţi telefonez? De la mine de-acasă… poţi să mă primeşti pentru câteva minute la tine? Bun! Bine… Viu imediat… şi dacă e Cristian acolo, reţine-l, te rog… La revedere… *(Închide şi trece în dormitor. Imediat, telefonul sună de câteva ori. Manole apare, o dată cu Alexandru.)*

MANOLE *(la telefon):* Coniţa Elvira?… Nu, coniţă… Conaşul nu s-a întors până acuma acasă… Să mă bată

Dumnezeu dacă vă mint... *(Încremeneşte şi astupă receptorul cu mâna; lui Alexandru:)* M-a-njurat de mamă... *(La telefon:)* Sărut mâinile. *(Închide.)*

Cortina

TABLOUL V

La Elvira acasă, a doua zi, pe la unsprezece dimineaţa. Interior modern, elegant, de femeie obişnuită să risipească bani şi să primească multe cadouri. De-aceea, poate, lipseşte o linie în gustul cu care e aranjată încăperea. Un divan mare, fotolii, telefon, calorifer. Uşi după utilitate. O fereastră mare, deasupra Bucureştiului (apartamentul e la etaj, într-un blochaus). Pe fereastră — peisaj de iarnă citadină şi proaspătă. Vizibil, pe o mobilă, portretul lui Alexandru. Foarte multe fotografii de ale Elvirei, în toate poziţiile. În fund, un hol mic, din care se intră în apartament. Aci, în hol, se află şi uşa de intrare. Într-un vas — flori de local, cu care Elvira s-a întors azi-noapte. La ridicarea cortinei, Elvira stă pe un fotoliu şi fumează. Alexandru se plimbă. Fumează şi el de asemenea. Se cunoaşte, din atitudinea lor, că discută de mult.

ELVIRA *(ţinuta şi figura ei se resimt din cauza nopţii pierdute*. *E niţel decoafată*, *mototolită, străvezie. Şi pare bătrână sub fardul pus des şi în pripă).*

ALEXANDRU: Dar tu nu-nţelegi că era vorba de-o fată…

ELVIRA: *Il ne faut jurer de rien…*

ALEXANDRU: O fată, Elvira!… Un copil… pe care l-am oprit în casa mea… ca să-i stric viaţa… ca să-i rup inima… *(Răspunde propriilor lui gânduri:)* E inadmisibil să ucizi cu un gest tot ce e mai curat şi mai sfânt într-un om! Copilăria… Acelaşi lucru dacă ai strivi un fluture cu un bolovan… Ticălosul!…

ELVIRA *(cu un surâs):* Şi acum îl cauţi pe Cristian, pentru ce?

ALEXANDRU: Nici nu mă mai gândesc la Cristian, de-un ceas, de când sunt aici, de vorbă cu tine…

ELVIRA: Adică de când vorbeşti singur…

ALEXANDRU: Mi s-au lămurit gândurile… văd limpede… înţeleg clar totul…

ELVIRA: Tot e bine că înţelegi tu ce spui…

ALEXANDRU *(urmărind un gând):* Da… Da… eu sunt vinovatul… eu singur…

ELVIRA: Parcă spuneai că e Cristian…

ALEXANDRU: Da' de unde… El n-are niciun amestec şi nicio răspundere… Fiindcă fata asta… Înţelegi tu… mie mi s-a dat… nu lui Cristian…

ELVIRA: Când? După ce-a plecat el?

ALEXANDRU: Nu… chiar în clipa când a fost a lui. Fiindcă nu importă în braţele cui a fost, ci cui i s-a dat, în ale cui braţe.

ELVIRA: Eşti nebun…

ALEXANDRU: Nu! Sunt un om care judecă limpede, cinstit, dezbrăcat de egoism şi de orgoliul lui de mascul… Fiindcă tu nu-ţi dai seama… că În viaţa unei fete care iubeşte e o clipă hotărâtoare, unică… Clipa când înţelege să facă ultima dovadă de dragoste omului ales… să dea iubirii suprema ofrandă…

ELVIRA: Ei, şi ce e cu asta?

ALEXANDRU: E o clipă în care judecata Închide ochii.

ELVIRA: Şi femeia la fel.

ALEXANDRU: E o clipă de extaz… de uitare totală, în cuprinsul căreia nu licăre decât un singur gând: dragostea, şi În care nu trăieşte decât o imagine: el! Omul iubit… Şi în clipa aceea, realitatea încetează de a mai exista, formele îşi şterg conturul, totul e neprecis… e o ceaţă dumnezeiască, în care totul se estompează, se pierde, dispare…

ELVIRA: Cum ai dispărut şi tu de nu te-ai mai văzut…

ALEXANDRU: Nu! Cum a dispărut Cristian... adică realitatea strictă... De-aceea, în braţele lui, Maria a fost a mea, înţelegi? Fiindcă eu am fost acolo şi mai prezent decât realitatea, proiectat din însăşi fiinţa ei, care mi se da întreagă...

ELVIRA *(privindu-l cu compătimire):* Tu scrii, sau vorbeşti acuma?

ALEXANDRU: Îţi explic şi îmi explic şi mie în acelaşi timp. *(Un timp.)* Acum, când îmi dau seama de tot... când ştiu monstruozitatea care s-a petrecut azi-noapte în casa mea...

ELVIRA: în contul tău, adică...

ALEXANDRU: Înţeleg plânsul ei de azi-dimineaţă, sfâşierea inimioarei aceleia, în care fiecare vorbă a mea lovea ca un pumn...

ELVIRA: Poate era mai bine s-o dai afară în palme, de la-nceput...

ALEXANDRU *(privind-o):* Nu... nu... Fata asta nu poate rămâne aşa... acuma, când ştiu... când Înţeleg... când judec...

ELVIRA: Te pomeneşti că vrei s-o iei de nevastă...

ALEXANDRU: Vreau numai să-i redau încrederea în viaţă, să-i readuc în ochi lumina care trebuie să vadă oamenii buni şi viaţa frumoasă. Are optsprezece ani!...

ELVIRA: Minte!... trebuie să aibă mai mult... Şi, în orice caz, optsprezece ani ai ei şi cu patruzeci şi cinci ai tăi, ai putea să-i fii tată...

ALEXANDRU: E un lucru care nu mi-a scăpat nicio clipă din vedere.

ELVIRA *(un timp reflexiv):* Şi tu adică... susţii că fata aia crede că tu ai fost în locul lui Cristian...

ALEXANDRU: Nici nu poate să creadă altfel.

ELVIRA: Bine-a zis cine-a zis că toţi scriitorii sunt nebuni...

ALEXANDRU: Prostia asta n-a spus-o nimeni şi o citează toţi...

ELVIRA: Care toţi?

ALEXANDRU: Toţi cei care n-aduc în discuţie altă contribuţie decât gura…
ELVIRA: Cred că nu faci aluzie la mine.
ALEXANDRU: Nu. Fiindcă nădăjduiesc că tu ai înţeles perfect ce am vrut să zic…
ELVIRA: Sigur că am înţeles. Eşti gelos pe Cristian, din cauza mea… Şi toată povestea asta ai făcut-o ca să te poţi certa cu el fără să-i spui motivul adevărat… Fiindcă eşti vanitos şi gelos…
ALEXANDRU: Sunt gelos pe logica ta…
ELVIRA: Logica mea e foarte logică, să ştii… Tot ce-ai făcut de aseară şi până acuma… tot ce mi-ai spus în timpul acesta nu e decât o criză de gelozie…
ALEXANDRU: E, tocmai d-aia… cred că e mai Line să lichidăm definitiv.
ELVIRA: Ce?
ALEXANDRU: Legătura noastră… să ne despărţim…
ELVIRA: Aşa, fără niciun fel de scandal?
ALEXANDRU: Aşa cum se despart doi oameni care n-ar mai avea să-şi spună de-aici înainte decât — cel mult — grosolănii…
ELVIRA: Şi tu îţi închipui că scapi de mine aşa… ca la teatru când trebuie să înceapă scena cealaltă? Mă pisezi două ceasuri cu teorii, acuma după chef mă insulţi… îmi faci o scenă de gelozie, şi gata. Ai terminat cu mine. ALEXANDRU: Nu! Cu tine n-am terminat. S-a sfârşit pur şi simplu.
ELVIRA: Lasă-mă, domnule, cu nuanţele când mă cert… Bine! Ne despărţim. N-am nicio pretenţie… nu-ţi fac niciun reproş. Sunt prea mândră pentru asta… Absolut niciun reproş. Mi-ai mâncat anii cei mai frumoşi din viaţă. Trei ani împliniţi…
ALEXANDRU: De când te cunosc n-ai împlinit niciunul.
ELVIRA: M-ai compromis, fiindcă a crezut „lumea” că sunt amorezată de tine… şi o femeie ca mine n-are dreptul să fie amorezată… Ai îndepărtat, cu gelozia ta, toate

posibilităţile celelalte... *(furioasă)* m-ai făcut ondulaţie permanentă... m-ai chinuit... M-ai obligat să-ţi citesc toate cărţile... Îţi dai seama ce înseamnă patruzeci de volume, pentru o singură femeie, în trei ani?

ALEXANDRU *(surâde).*

ELVIRA: M-ai înşelat cu cine ai vrut... când ai vrut... dar nu ţi-am spus nimic, fiindcă erau prietenele mele... Dar acuma?... Acuma? Asta n-am să ţi-o iert... Mâine, tot Bucureştiul o să afle că mi-ai preferat o vânzătoare de magazin... Sunt umilită... Discreditată...

ALEXANDRU: Elvira, te asigur că...

ELVIRA: A! Bun! Să văd cu ce m-asiguri.

ALEXANDRU: Te asigur... că mâine Bucureştiul nu va şti nimic, dacă nu vei avea tu grijă să-l înştiinţezi...

ELVIRA: Dar ce sunt eu, telefon?

ALEXANDRU: Nu... dar ai...

ELVIRA: Ei bine, dacă e aşa... să dăm cărţile pe faţă... Află că suntem chit.

ALEXANDRU: Nu înţeleg.

ELVIRA: Te-am înşelat şi eu o dată, cu unul dintr-un magazin... şi tot de bijuterii...

ALEXANDRU: Un vânzător?...

ELVIRA: Nu... Un francez de la legaţie... Cumpăra un inel şi mi-a plăcut enorm...

ALEXANDRU: Inelul?

ELVIRA: Nu... tipul... I-am spus să-mi telefoneze, şi gata. M-am dus...

ALEXANDRU: La *rendez-vous?...*

ELVIRA: Nu! La el acasă. Tot nu fusesem în Franţa până atunci.

ALEXANDRU: Cu puţină răbdare, o să vizitezi toată Europa...

ELVIRA: Nu vreau să-mi bat capul să-ţi răspund.

ALEXANDRU: Farmecul tău e să răspunzi fără bătaie de cap.

ELVIRA: Farmecele mele nu te mai interesează.

ALEXANDRU: Am trecut mâna…
ELVIRA: Ai pierdut mâna…
ALEXANDRU: Cum vrei tu… Şi-aşa, şi altminteri, partida e terminată. *(Se duce spre biroul ei.)*
ELVIRA: Fiindcă vreau eu s-o termin.
ALEXANDRU: Atunci, să-i punem punct. *(Scoate un carnet de cecuri şi scrie.)*
ELVIRA *(cu maliţie):* Ce curios! N-aş fi crezut niciodată că n-o să fiu emoţionată de loc în clipa când o să ne despărţim.
ALEXANDRU: Nici n-ai avea de ce. Oamenii de afaceri nu se emoţionează când se despart. Şi legătura noastră n-a fost decât o afacere mondenă.
Elvira *(ironică):* Oricât… Ar fi totuşi obligatoriu să fim „profund mişcaţi”… Suntem doi amanţi care se despart.
ALEXANDRU: Te-nşeli. Doi asociaţi care lichidează…
ELVIRA: Tu, şi amant! Phu!… Dacă n-ai fi avut reputaţia ta de scriitor.
ALEXANDRU: Tu când eşti rea, parcă ai fi îmbrăcată prost.
ELVIRA: Ce-ai scris acolo?
ALEXANDRU: Un cec. *(Nu i-l dă.)*
ELVIRA: Poate crezi că n-am să-l primesc.
ALEXANDRU: Ai face o mare greşeală. E în regulă. *(I-l dă.)*
ELVIRA *(se uită discret):* Observă că nici nu mă uit ce-ai scris.
ALEXANDRU: Poţi însă să te uiţi cât.
ELVIRA *(după ce a văzut):* Nu sunt curioasă. Cinci sute de mii de lei?
ALEXANDRU: Îţi făgăduisem, după sărbători, un voiaj în străinătate…
ELVIRA: Cred că n-o să-l fac singură.
ALEXANDRU: Îţi doresc o companie agreabilă.
ELVIRA *(se duce şi închide cecul într-un sertar):* Ştii că mai ai să-mi dai cinci mii două sute de lei, de ieri de la prânz… Mi-am luat geanta aia pe care îţi spusesem să

mi-o iei...

ALEXANDRU *(îndreptându-se spre uşă): O* să ţi-i trimit prin poştă.

ELVIRA: Ai putea măcar acuma, la despărţire, să fii mai puţin măgar... Dar ce sunt eu, studentă, să-mi trimiţi banii prin poştă?

ALEXANDRU: Am glumit... O să ţi-i trimit prin servitor. Acum n-am la mine. La revedere, Elviro.

ELVIRA *(fără să-i dea mâna):* Adio...

ALEXANDRU *(trece în holul cel mic).*

ELVIRA *(după el):* Tu n-ai să înţelegi niciodată sufletul unei femei.

ALEXANDRU *(cu blana pe el, aproape de uşă):* Las această sarcină măgarului următor...

(Sună telefonul.)

ELVIRA: Trebuie să fie Cristian. Mă ierţi... *(Alexandru aşteaptă. Elvira, repede, la telefon.)* Alo... Nu, domnule! ... E greşeală. *(Închide.)*

ALEXANDRU *(văzând gestul Elvirei să-l conducă):* Nu te deranja, te rog, să mă conduci...

ELVIRA *(demnă):* Nu te conduc... te concediez... Ca să ştii...

ALEXANDRU: Am luat act... Ca să afli... *(Iese.)*

ELVIRA *(după o pauză, atât cât îi trebuie ca să se asigure că Alexandru s-a depărtat, face un număr de telefon):* Alo! Alo!... Cristian? *Bonjour...* Eu sunt... Da! A plecat acuma. Aş!... Nici prin gând nu i-a dat că eu ţi-am telefonat să nu vii. *(Cu un surâs:)* Dac-ai şti de ce vrea să te întâlnească... Ghici... Pentru chestia de azi-noapte... de la el de-acasă... cu fiinţa aia care era la el... A aflat că tu... *(Un timp.)* Ce? *(Începe să râdă.)* Serios? *(Creste jocul.)* E, asta e culmea!... Culmea... *(Râde tare.)* Asta a fost tot? O sărutare? *(Culminează:)* Cum să nu râd, că e tordant, *ma parole d'honneur.*

Da… dragă… el a crezut că… da… că tu şi cu… sigur… Să-l fi auzit ce prostii spunea… Fată… crimă… fluturi morţi… Bolovani în cap… *(Râde.)* Vrea s-o ia de nevastă… pe onoarea mea!… Să-i facă trusou… să-i ia profesoară de franceză… Vai, dragă, tâmpiţi sunteţi voi, bărbaţii… *quand vous vous y mettez…* Sigur că da… a vrut să-l şantajeze ca să-i stoarcă banii… Şi el, generosul, de colo… Ce să ne despărţim? L-am dat afară imediat! Nu mai puteam eu să-l suport de mult, dar acuma… după chestia asta… Îţi închipui… *Oui, c'est vrai!* Trei ani… Niciun *trenchcoat* nu se poartă atâta vreme… Vaaai! Dac-ai şti ce scenă mi-a făcut! Penibilă… S-a rugat… să-l iert, a plâns… şi-a smuls părul din cap… mi-a căzut în genunchi… şi la urmă mi-a spus că se împuşcă… A scos revolverul… De-abia am putut să-l conving să nu se împuşte… I-am spus că se face de râs şi nu mai poate scoate capul, pe urmă, în lume… Ah! Cristian!… Dac-ai şti ce bine e să te simţi liberă… liberă… liberă… să ştii că poţi să te încurci imediat cu cine vrei… Alo! Ce faci tu astăzi la dejun… Eşti liber şi tu? Ce coincidenţă, tu! Atunci, vino la mine… *Entendu, cheri?…* pa… te aştept… *(Închide. Se ridică, ia fotografia lui Alexandru de la locul de onoare… apoi ia fotografia lui Cristian, de pe etajeră, şi o pune la locul de onoare. Deschide uşa şi vorbeşte cu servitoarea, veselă:)* Anna… Anna… Să faci pui cu ciuperci, că vine domnul Cristian la dejun… şi e mâncarea lui favorită!… Şi dă-mi drumul la baie… *(Se întinde, că altminteri se întinde scena şi nu mai cade la timp:)*

Cortina

ACTUL III

TABLOUL VI

Acasă la Maria, în aceeaşi dimineaţă, pe la zece. La ridicarea cortinei, Panait e cu sticla la gură, pe locul lui favorit, la gura sobei. Natalia, la masă, dă o pasienţă. Milică, cu pălăria pe genunchi, stă — pe un scaun — între ei. Se cunoaşte că a venit de curând. Toţi trei au priviri de oameni care au vegheat. Un cor de copii cântă în curte cu glasuri îngheţate nearmonice şi pitoreşti.

CORUL:

„Lămâiţă portocală,
Noi suntem copii de şcoală,
Ne daţi, ne daţi ori nu ne daţi…"

PANAIT *(pune sticla pe colţul bufetului).*
CORUL *(tace. După o pauză, reîncepe):*

„Anul ferice, cu bucurie,
Să vă dea Domnul tot ce doriţi" *(etc., etc.).*

PANAIT *(răsuceşte o ţigară şi o aprinde de la gura sobei, apoi vine spre masă):* Uite, Natalio… Dă-le copiilor un leu din partea mea… Văd că te faci că nu-i auzi… şi ţi-am dat o sută de lei să ai pentru colindători.

NATALIA: Lasă, că dau din capital... *(Se ridică, îşi pune o broboadă, scoate un leu din buzunarul jerseului şi iese În geamlâc. După o clipă revine, în timp ce corul cântă depărtându-se.)*

„Mulţi ani trăiască,
Mulţi ani trăiască,
La mulţi ani...”

NATALIA *(reluându-şi locul):* La magazin ai fost, Milică?

MILICĂ: Am fost... şi-am vorbit cu paznicul...

NATALIA: Şi?

MILICĂ: Mi-a spus că de la prăvălie a plecat aseară pe la zece...

NATALIA: Singură?

MILICĂ: Singură... A vorbit chiar cu el, că i-a dat un pol bacşiş pentru sărbători.

NATALIA: Eu cred că tot la Fanţa s-o fi dus şi-o fi luat-o cu ea undeva.

MILICĂ: Am mai telefonat şi la ea, adineauri, şi tot nu s-a întors acasă.

NATALIA: Ei, atunci tot amândouă trebuie să fie undeva, în târg... Dacă la poliţie nu se ştie nimic, dacă la spital nu e...

PANAIT: Dacă la morgă nu e...

NATALIA: Doamne fereşte!

PANAIT: Poate o fi plecat În străinătate... *(Pune ţigara în ţigaretă.)*

NATALIA *(îi aruncă o privire de reproş):* Unde ar putea să fie?

MILICĂ: Nu ştiu. În orice caz... eu mă duc s-o mai caut... Mă duc peste tot... În tot Bucureştiul. Trebuie s-o găsesc...

PANAIT: Vine ea şi singură... când i s-o face dor de noi...

MILICĂ: Ce vorbă e asta, nene Gogule?

PANAIT: De om cu scaun la cap, drăguţă...

MILICĂ *(în picioare):* Cum adică, dumneata crezi că...

PANAIT: Nu cred nimic, băiete. Ştiu însă că fiecare om are

pe lumea asta un singur lucru cu adevărat al lui: viaţa. Să facă, prin urmare, fiecare ce vrea cu ea… Cu o singură condiţie: să-i fie bine. Şi ca să-i fie bine, omul trebuie, mai întâi de toate, să scape de sărăcie… Cum-necum… nu mă priveşte…

NATALIA: Vorbeşti prostii, Gheorghe… se cunoaşte că vorbeşti din sticlă.

PANAIT *(punând afectuos mâna pe sticlă):* Asta e şcoala mea… *(Lui Milică:)* Lumea se împarte în două: săraci şi bogaţi. Alte clase sociale nu mai există. Prost, deştept, muncitor, trântor, hoţ ori cinstit… mofturi… Cu bani cumperi de toate… şi minte, şi cinste, şi tot ce vrei…

MILICĂ: Nu e chiar aşa, nene Gogule…

PANAIT: Lasă, nu mă învăţa tu pe mine cum el… cine spune că e fericit că l-a făcut maică-sa deştept şi mănâncă la trei zile o dată nu ştie ce vorbeşte… Cum nu ştie ce vorbeşte nici cel care se chimie pe pământ aşteptând să trăiască bine pe lumea ailaltă… *(Se uită spre Natalia, îşi ia sticla şi mai trage un gât.)* Eu n-am citit cărţi, ca dumneata, domnule Milică, dar m-am uitat la viaţă. A mea şi a altora, că se aseamănă toate între ele… De unde vii? Nu ştie nimeni să spuie, că venim pe lume muţi, şi când începem să vorbim nu ne mai aducem aminte… Unde ne ducem? Iar nu ştim, că nu s-a întors nimeni să ne spuie… Aşa că… oricum ai suci-o, tot la vorba mea vii. Nu ştim de unde, nu ştim de ce, nu ştim încotro… Ştim numai că am început într-o zi şi că o să sfârşim în alta… Şi între astea avem oleacă de timp… Ca ăia de la circ de umblă pe sârmă între doi stâlpi… noi umblăm pe sârmă între două neştiuturi… Totul e să-ţi ţii echilibrul. Şi bogatul are bani să-şi cumpere umbrelă, să-şi ia papuci care să alunece, şi praf de cretă să dea pe ei, şi muzică, să-i cânte când umblă, şi plasă, dedesubt, să-l prindă dac-o cădea… Şi se plimbă pe sârmă ca pe Calea Victoriei… fără risc. Dar săracul, care n-are cu ce să-şi ia de nici unele, îşi

taie talpa goală pe sârmă şi bălăbăne din mâini încoa' şi-ncolo — până-şi pierde echilibrul şi cade fără să aibă cine-l prinde. *(Bea.)*

MILICĂ *(erudit):* Asta e o concepţie materialistă a vieţii, nene Gogule...

PANAIT: Poţi să-i zici tu cum vrei... că tot nu se schimbă...

MILICĂ: Oricât, mai e şi sufletul...

PANAIT: Sufletul? Vai de sufletul lui!

MILICĂ: O fiinţă Îşi poate găsi fericirea şi în altceva decât în bogăţie...

PANAIT: Lasă, că ştiu eu unde baţi... cu concepţia asta... Unde să-şi găsească fericirea? Intr-o odaie cu chirie, cu un fel de mâncare la masă, cu copilul bolnav de pojar în copaie, cu proprietarul la uşă, cu Fiscul la fereastră, cu U.C.B.-ul pe sală şi cu Percepţia pe acoperiş? Mofturi, drăguţă! Cărţi de alea de furi tu de la librărie... *(Bea.)*

MILICĂ: Pardon, nene Gogule, eu nu fur. Le cumpăr în contul meu. *(Fălos:)* Cumpăr hrana sufletească, în cont. Şi apoi, nu în toate gospodăriile e obligatoriu să bată fiscul la uşă şi să fie copii bolnavi de pojar.

PANAIT: Dacă nu e pojar, e scarlatină, şi tot aia e... *(Sentenţios:)* Copilul care nu suferă de boale molipsitoare nu e sănătos.

MILICĂ: Slavă Domnului! O lume întreagă trăieşte şi fără bogăţie...

PANAIT: Una e să trăieşti ca să te afli în treabă, şi alta e să trăieşti cum trebuie. Eu am trăit prost, şi de aia copiii mei vreau să trăiască bine...

NATALIA: Lasă-l, Milică. Pe el nu poţi să-l scoţi din ale lui. Du-te mai bine şi caută şi tu, mai interesează-te...

MILICĂ: Am să telefonez la domnul Knappe acasă... Am să mă duc şi la colegele ei.

NATALIA: Du-te, maică, peste tot... Trebuie să dăm de ea... că, uite, mi-a ieşit şi pasienţa... Şi-am dat-o pe-a mai grea! Oftica!

MILICĂ: Atunci, sărut mâna. Mă duc şi viu numaidecât. *(Se întoarce din drum.)* Tanti Nataliţo... *(Se codeşte:)* Dă-mi, te rog, dumneata, un pol împrumut, că am plecat în grabă de acasă şi nu mi-am luat portofelul la mine... N-am de telefon...

NATALIA: Na, maică... *(Îi dă din buzunar un pol.)*

PANAIT *(în timp ce-i dă):* Bagă sufletul în aparat, mă, şi vorbeşte. O să vezi că nicio fisă de telefon nu face...

MILICĂ: Sărut mina. *(Iest; se vede cum se încrucişează cu Fanţa, care vine. O salută vizibil pentru public, vorbeşte, gesticulând, o clipă cu ea, apoi salută şi iar pleacă.)*

FANŢA *(intră în geamlâc şi iar se opreşte. Apoi apasă niţel uşa şi vâră capul):* Tată, vino te rog şi ajută-mi niţel să-mi scot şoşonii.

NATALIA *(ducându-se spre ea):* Cum o să vie tat-to, om bătrân, şi să-ţi ajute ţie să-ţi scoţi şoşonii?!

PANAIT *(încet, Nataliei):* Lasă, frate, nu-ncepe...

FANŢA *(şi i-a scos; intră complet în scenă. E elegantă, frumoasă şi parfumată):* Ei, şi ce mă iei în primire de la uşă? Îţi verşi focul pe mine fiindcă nu ţi-a venit odrasla acasă?

NATALIA: De unde ştii că n-a venit? A fost la tine?

FANŢA: La mine, de unde? Mi-a spus Milică... M-am întâlnit cu el în curte. *(Lui Panait:)* Tot aşa vine ăsta pe aici toată ziua, bună ziua?...

NATALIA: El vine mai des ca alţii să ne vadă...

FANŢA: A! Vine să vă vadă!... Vine după Maria... *(Alt ton:)* Uite! V-am adus niţele icre negre, că mi-a rămas de alaltăieri... Nişte ţigări, străine, pentru dumneata... *(Lui Panait:)* Mi-a trimis cineva o cutie, şi eu nu fumez de astea. Nişte ciorapi pentru dumneata... *(Nataliei:)* c-am primit cadou o duzină, şi ăştia sunt cu ochiurile sărite *(pune pachetele pe masă),* şi lui Mary i-am adus o rochie de vară...

PANAIT: Bine-ai făcut, că tot e cald afară de crapă

pietrele... *(Începe să desfacă.)*

NATALIA: Nu trebuia să te osteneşti... La noi eşti binevenită şi cu mâna goală.

MARIA *(a apărut, neobservată, în geamlâc, caută să fie veselă, dar nu izbuteşte. E lividă, îngheţată, abia se ţine pe picioare. Toţi o privesc când intră. Caută să fie degajată):* Sărut mâna.

NATALIA *(bucuroasă totuşi, puţin rezervată sub bucurie):* Bună dimineaţa, mamă...

PANAIT: Bună dimineaţa...

(Pauză grea, ostentativă.)

MARIA *(neştiind ce să facă, ce să spună, cum să-nceapă, a rămas în uşă):* La mulţi ani... *(Face un pas fără ţintă precisă.)*

NATALIA: Să dea Dumnezeu...

PANAIT *(tace).*

FANŢA *(acelaşi joc. Îşi dă importanţă de membru marcant al familiei.)*

MARIA *(după o pauză, din ce în ce mai încurcată):* Am întârziat niţel...

PANAIT: Da, niţel.

MARIA: Vă rog să mă iertaţi, dar...

FANŢA *(tutelară):* Unde ai fost până acuma, domnişoară?

MARIA *(ca să câştige timp şi, redresată, oricât, în faţa tonului de soră mai mare):* Când m-o întreba mama, o să-i răspund.

PANAIT: Păi uite că te-ntreabă mă-ta... *(Se uită la Natalia.)*

NATALIA *(tace).*

FANŢA: Poftim! Te-ntreabă mama... *(Se uită la mamă-sa.)*

NATALIA: Am fost foarte îngrijoraţi... da' bine c-ai venit şi nu ţi s-a întâmplat nimic...

MARIA *(repede):* Nu, nu mi s-a întâmplat nimic... ce era să mi se întâmple? Dar... aseară... de Revelon... am avut

mai mult de lucru la magazin şi…

FANŢA: Şi ai stat acolo până acuma…?

MARIA *(n-a găsit încă minciuna):* Nu, n-am stat până acuma. Am spus eu c-am stat până acuma?

PANAIT: Atunci, de unde vii?

MARIA: Să vezi, tată…

PANAIT: Te-am întrebat de unde vii acuma.

MARIA: De unde viu acuma? *(E foarte încurcată.)* Acum viu de la Şosea…

PANAIT: De la Şosea?

MARIA: Da! Am umblat un ceas întreg prin zăpadă.

PANAIT: Şi până acum un ceas, când te-ai dus la Şosea, unde ai stat?

MARIA *(repede):* La Angela…

FANŢA: Care Angela?

PANAIT: Cine e aia Angela?

MARIA *(minte cu greu între ei, fiindcă îi e ruşine): E* o colegă de-a mea de la magazin… Trebuie s-o ştiţi şi dumneavoastră. Fata aia blondă care nu vine niciodată pe aici.

PANAIT: Şi ce ai căutat tu acolo?

MARIA: N-am căutat nimica… dar aseară, pe la unsprezece, după ce-am terminat la magazin, m-a invitat să merg o jumătate de ceas la ea… că merg toate fetele… şi m-am dus şi eu…

PANAIT: De la prăvălie ai plecat cu ea?

MARIA: Am plecat cu toatele…

PANAIT: Aha! *(Privind spre Natalia:)* Şi pe urmă ce-ai făcut?

MARIA: Ne-am dus la ea, şi acolo ne-a tratat cu… *(Îşi aminteşte* menu*-ul de la Alexandru)* şuncă şi de-ăla de tremură… cu curcan rece… cu… Ne-a dat şi şampanie… Asta a fost, că ne-a dat şi şampanie…

FANŢA: Dar de unde avea o biată vânzătoare de magazin şampanie ca să vă dea la toate?

MARIA: De la fratele ei, care are băcănie… I-a trimis două

sticle de Anul Nou. Şi le-am băut... Eu am băut mai mult ca toate... fiindcă era dulce şi rece...

PANAIT: Şi?

MARIA: Şi mi s-a făcut somn...

FANŢA: Aha! Şi ai dormit până acum?

MARIA: Da! Întâi m-am lungit niţel... numai cinci minute, că eram turtă de tot... *(Face gest că era ameţită.)* Şi m-a prins somnul. Şi Angela, ca o proastă, nu m-a sculat... Zice că i-a fost milă... şi când m-a trezit, era dimineaţă... Asta a fost... tată.

FANŢA: Curios! După atâta somn, să ai mutra asta nedormită. Te-ai uitat în oglindă să vezi în ce hal arăţi?

MARIA *(instinctiv se uită în oglindă):* Ba, pardon, arăt foarte bine.

NATALIA: E ştiut că niciodată nu poţi să te odihneşti bine în pat străin.

FANŢA: În pat străin cum o să te odihneşti?...

MARIA *(a-nţeles. Sare):* Fanta! Ce vrei să zici?

PANAIT: Vrea să zică că minţi! Aseară ai plecat singură de la prăvălie... I-a spus paznicul lui Milică...

MARIA: Paznicul?...

PANAIT: I-ai dat şi douăzeci de lei când ai plecat... *(Un timp.)* Despre partea mea, fată dragă, fă ce vrei... O să dormi toată viaţa cum ţi-i aşterne.

FANŢA: Cum ţi-ai aşternut adică azi-noapte, „la Angela”!

MARIA: Dar nu e ce-ţi închipui tu!... *(Ţipă aproape la Fanţa:)* Nu e adevărat ce credeţi şi nu spuneţi... nu e adevărat, mamă... crede-mă, tată... Am fost la Angela... am dormit la Angela...

MILICĂ *(care a intrat pe replică neobservat):* Minţi!... *(Toţi se întorc spre el.)* Minţi... minţi... N-ai dormit la Angela... Acum am vorbit, la telefon, cu frate-său băcanul... Angela a fost azi-noapte la el... Au făcut Revelionul acolo, cu toţii... Angela e şi acuma acolo, dacă vrei să ştii. Am vorbit şi cu ea. *(Stupoare. Maria rămâne încremenită, cu ochii ficşi.)* Ai plecat aseară de

la magazin înaintea tuturora. Ea mi-a spus cu gura ei... ea mi-a spus.

NATALIA *(a înlemnit, cu ochii la Maria).*

PANAIT *(o priveşte, clătinând din cap).*

FANŢA *(surâde superior).* Milică *(a rămas, furios, la uşă).*

MARIA *(în mijlocul lor, a rămas dreaptă, fixă, pierdută).*

NATALIA *(agăţată de ultima nădejde):* Adevărat, maică, ce spune Milică?

MARIA *(confirmă din cap).*

PANAIT: Ai minţit?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA *(curioasă mai mult pentru ea):* Şi unde ai fost?

MARIA *(nu răspunde).*

PANAIT: Unde ai fost, domnişoară?

NATALIA: Unde ai fost, mamă?

MILICĂ: Unde ai fost, Mary?

FANŢA: Unde ai fost, nenorocito?

MARIA *(încolţită din toate părţile, pleacă capul şi tace).*

NATALIA *(se uită lung la Maria, înţelege. Biruită, se lasă pe un scaun, e un moment de linişte teribilă, în care o mărturisire nu şi-ar mai avea niciun rost).*

PANAIT *(lui Milică):* Dumneata mai fă bunătate şi mai du-te şi pe-acasă. Rude-rude, dar nu faci parte din familie.

MILICĂ: Nici nu mai vreau să fac parte dintr-o astfel de familie. *(Jignit, aruncă o ultimă privire de desperat Măriei şi iese.)*

NATALIA *(în tăcerea generală se ridică şi, ca să evite situaţia, caută o ieşire):* Gogule... dă-mi cutia de chibrituri.

MARIA *(cu un ţipăt):* Mamă...

PANAIT *(placid):* Ce să faci cu ele?

NATALIA: Să fac focul la bucătărie.

PANAIT: Bine... du-te, că-ţi aduc eu.

NATALIA *(face un pas spre uşă).*

MARIA *(face un pas spre ea):* Mamă...

NATALIA *(simplu, amărâtă, onest):* Mamă? Mai bine nu ţi-

aş mai fi fost. *(Iese.)*

PANAIT *(se asigură că Natalia a ieşit. Apoi ia un scăunel şi se urcă pe el ca să ajungă până deasupra bufetului, de unde ia o cutie de chibrituri dintr-un pachet mare, coborând):* Ne-o făcuşi de Anul Nou. Foarte-ţi mulţumesc de atenţie. *(Iese.)*

MARIA *(un pas spre el):* Tată…

FANTA *(aşteaptă să plece Panait, apoi se uită fix la soră-sa):* Ofiţer?

MARIA *(nu se dumireşte bine de la început).*

FANŢA: Nu mai e nevoie să-mi spui unde ai fost azi-noapte… Ai dormit la un bărbat…

MARIA *(confirmă din cap).*

FANŢA: Te-am întrebat dacă-i ofiţer.

MARIA *(neagă din cap).*

FANŢA: Avocat?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Inginer?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Doctor?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Moşier?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Bancher?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Funcţionar?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Petrolist?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA: Rentier?

MARIA *(acelaşi joc).*

FANŢA *(a-nşirat tot ce cunoştea ea ca profesie):* Evreu?

MARIA: Nu…

FANŢA: Atunci, ce dracu e? N-are nicio meserie?

MARIA *(tace).*

FANŢA: Nu vrei să spui?

MARIA: Ba da.
FANŢA: Ce e?
MARIA *(cedează greu):* E un bărbat.
FANŢA: Da? Ce tot spui, frate? Uite, numai la asta nu mă aşteptam.
MARIA: E un bărbat foarte bine…
FANŢA: Altă meserie n-are?
MARIA: Ba da. Scrie…
FANŢA *(alarmată la gândul c-ar putea fi vorba de un dactilograf):* Scrie? Ce scrie?
MARIA: Cărţi, romane, piese de teatru…
FANŢA: Am înţeles. Poet! *(Nemulţumită:)* Aha! Un poet îţi mai lipsea… Ăştia n-au după ce bea apă.
MARIA: E bogat… Are şi fecior…
FANŢA: Trebuie să aibă avere de la părinţi atunci…
MARIA: E un om în vârstă, Fanţa!
FANŢA: Cum în vârstă? Poet în vârstă nu există… Poeţii n-au timp să îmbătrânească. Ori mor tineri, ori se lasă de meserie.
MARIA: E un om în toată firea…
FANŢA: E, „dacă” băiatul e-n vârstă, se schimbă situaţia…
MARIA: Nu se mai poate schimba nimic…
FANŢA: Va să zică… gata? *(Pe gândul ei.)*
MARIA: Gata! *(Pe gândul ei.)*
FANŢA *(după un timp):* Şiiii… îl iubeşti?
MARIA *(gravă):* Ce amestec poate avea dragostea în faptul că într-o noapte o femeie sau o fată — că e totuna în speţă — doarme în casa unui bărbat?
FANŢA: Ce spui? Ce, ai înnebunit?
MARIA: Parcă spun numai eu? E un lucru prea elementar ca să poată fi pus în discuţie…
FANŢA: Atunci, ce-ai căutat la el?
MARIA: Sunt un milion de motive care pot decide o femeie sau o fată să petreacă o noapte cu un bărbat şi să doarmă la el.
FANŢA: Ei aş! Nu există decât un singur motiv.

MARIA: Ba, pardon. Să ţi le spun eu. *(Repede, ca la şcoală:)* Curiozitatea, capriciul, viţiul, ambiţia, gelozia, plictiseala şi interesul…
FANŢA: Şi pe tine care din ele te-a determinat să faci ce-ai făcut?
MARIA: Pe mine? Niciunul din toate astea. Mi-a venit, aşa, o idee, în tramvaiul paisprezece, când mă duceam la magazin.
FANŢA: Şi ce-ai de gând să faci acum? Te muţi la el?
MARIA: Ce?
FANŢA: Te pomeneşti că e şi însurat.
MARIA: Nu e însurat, dar e ca şi însurat.
FANŢA: Cu cine?
MARIA: Cu una de pe birou.
FANŢA: Atunci? Îţi ia un apartament în oraş?
MARIA: Mie?
FANŢA: Cred că-ţi dai seama că în condiţiile astea nu mai poţi sta acasă.
MARIA: De ce?
FANŢA: Dacă te-ai compromis tu, nu trebuie să ne compromiţi pe toţi.
MARIA: Dar tot ce a fost între noi a fost şi s-a sfârşit azi-noapte.
FANŢA: Ce, eşti nebună?
MARIA: Nu, dar asta n-ai s-o înţelegi nici tu, nici el… FANŢA: Ce?
MARIA: C-a fost un vis, şi visele nu durează decât o noapte… „Visul unei nopţi de iarnă”…
FANŢA *(se uită la ea, nedumerită).*
MARIA *(pe gânduri):* Tu ştii ce e aia o clipă de fericire, Fanţa? De fericire întreagă, desăvârşită? E puţin, dar e enorm.
FANŢA: Lasă, că cunosc eu fericirea asta… În orice caz, omul ăsta are obligaţiuni pentru tine… care *derivă* din…
MARIA: N-are nicio obligaţiune… Eu m-am dus, singură, la

el… Eu am vrut tot… Fiindcă îl iubeam… Fiindcă îl iubesc şi acum, cu toate că nu m-a înţeles… cu toate că m-a umilit… cu toate că n-am să-l mai văd niciodată.

FANŢA: Ce? A, nu, fetiţo! Dacă tu eşti proastă, mai suntem şi noi pe aici, că eşti minoră… Un hodorog care abuzează de naivitatea unei fete trebuie să se ocupe de ea… Scrie şi-n codul penal…

MARIA: Dar n-a abuzat de nimic… Din contră! Eu am abuzat de naivitatea lui!

FANŢA *(holbează ochii):* Ascultă, Mary! Tu-ţi dai seama ce vorbeşti?

MARIA: Sigur că-mi dau… Eu m-am legat de el întâi şi-ntâi… când i-am spus versurile şi-am adormit în fotoliu… *(Alt ton:)* Eh! Ce bine era!… Orice femeie adormea în locul meu. *(O pauză şi o clipă de mare tristeţe.)* Fanţa! Dacă ai şti cât sunt de nenorocită…

FANŢA: Aşa e întotdeauna a doua zi… Îţi pare rău de ce-ai făcut?

MARIA: Nu-mi pare rău din cauza mea… îmi pare rău din cauza lor. *(Gest spre părinţi.)*

FANŢA: La ei trebuia să te gândeşti înainte… Ne-ai făcut de râs tot neamul…

MARIA: Şi ce să mă fac acum? Unde să mă duc?

FANŢA: Treaba ta. Du-te la Angela, de unde ai venit. Maria *(se aşază la masă, nenorocită, şi începe să plângă încet. Cu capul în mâini):* Doamne! Doamne! Doamne!

FANŢA: Târziu, fetiţo! De ce nu te-ai gândit mai înainte? *(începe să se pregătească de plecare.)*

NATALIA *(crapă uşa):* Ştefanio!. Te cheamă tat-to niţel…

MARIA *(ridică capul):* Mamă!

NATALIA *(din uşă):* Nu-mi zice aşa. Eu nu mai am copiii *(Închide uşa cu o oarecare violenţă.)*

FANŢA: *Merci… (Mariei, ieşind:)* Consiliu de familie îmi trebuie mie acum?…

MARIA *(singură, se ridică după o clipă, îşi şterge ochii,*

care rămân totuşi înlăcrimaţi, şi priveşte în gol, gândindu-se la ceva grav).

MILICĂ *(intră, are ceva schimbat în toată atitudinea lui şi mai ales în privire, în comic. A băut).:* Eu… N-am să-ţi spun decât două cuvinte…

MARIA *(îl priveşte şi tace).*

MILICĂ: Poftim. *(Se apropie cu gura de ea.)*

MARIA: Miroşi a ţuică…

MILICĂ: A patru ţuici, te-nşeli…

MARIA: De ce-ai băut?…

MILICĂ: Pentru că ştiu…

MARIA: Ce?

MILICĂ: Tot. *(Definitiv.)*

MARIA *(tresare).*

MILICĂ: Ştiu unde ai fost azi-noapte…

MARIA *(se uită la el).*

MILICĂ: Ai fost la Alexandru Manea…

MARIA *(arsă):* De unde ştii?

MILICĂ: Mi-a spus Angela, la telefon, de-adineauri, dar n-am vrut să te dau de gol faţă de nenea Gogu… Te-ai dus să-i duci un colier… ai ţinut tu să te duci… Te-ai certat şi cu Knappe…

MARIA: Taci…

MILICĂ: De ce să tac? Acum îmi explic eu de ce îmi cereai cărţile lui Manea de îndată ce apăreau… De ce îi tăiai fotografiile din reviste… Acum înţeleg eu că autograful de la Ziua cărţii nu era dat aşa, de ocazie. Eraţi înţeleşi. Vă cunoşteaţi de mult… Vă băteaţi joc de mine în contumacie…

MARIA *(se uită la el, cu o umbră de surâs):* Milică!…

MILICĂ: De ăştia mi-ai fost, kir Maneo? Bine!… Şi eu, care l-am lansat, că dacă nu-i scoteam eu cărţile în frunte crezi că vindea vreuna?… N-are pic de talent 1… Negustor de maculatură În câte zece ediţii. Lasă, că mai vine dumnealui pe la noi pe la librărie… Mai dau eu ochi cu el o dată în viaţa mea!… Cum îl văd, îi trag

două perechi de palme de se răsuceşte în loc…

PANAIT *(tuşeşte de dincolo… Intră… Cunoscător, umflă nările spre Milică, care se apropie de el):* … Eeee… lume nouă…

MILICĂ: Toate-s vechi şi nouă toate…

PANAIT: Ia vino încoace niţel, subşefule…

MILICĂ *(se apropie).*

PANAIT: Ia suflă-mi în gură un moment…

MILICĂ *(se codeşte).*

PANAIT: Hai… hai… nu te codi… suflă…

MILICĂ *(aspiră discret).*

PANAIT: Nu sufla înăuntru, că te-am dovedit… miroşi a ţuică… a ţuica mea…

MILICĂ: Pardon, nene Gogule…

PANAIT *(controlând la sticlă):* Mi-ai umblat la *iligzir.* Nu te ştiam cu nărav de dimineaţă. Lipseşte din faţa mea…

MILICĂ: N-am băut de la dumneata… Am băut la Pandele, pe din dos…

PANAIT: Ai băut polul de telefon… Ai băut *fisili.*

MILICĂ: Sunt amărât, nene Gogule…

PANAIT: Dar ce ţi s-a întâmplat?… Ţi s-a înecat corăbiile cu marfă?

MILICĂ: Am fost rănit la suflet…

PANAIT: E! Atunci, du-te repede acasă şi te pansează, să nu obrinteşti.

MARIA: Tată…

PANAIT: Să piei din ochii mei! *(A luat ceva din bufet. O farfurie de exemplu. Iese.)*

MILICĂ: Are dreptate, nu mai am ce căuta aici.

MARIA *(în tot timpul cât a stat Panait în scenă, a încercat să prindă o cât de mică privire de la el. Panait, însă, s-a făcut că nici n-o vede):* Şi tu mă părăseşti? Şi tu, singurul meu prieten, singurul care ar fi putut să mă-nţeleagă?

MILICĂ: Ce să-nţeleg? Că am crezut în tine ca un bou…

MARIA: Milică…

MILICĂ: Că eşti şi tu la fel ca şi toate celelalte? Foarte mulţumesc... Am înţeles... m-am lămurit... *(Îşi, pune pălăria.)* Tot Eminescu, săracu, avea dreptate... *(Declamă:)*

„N-am ştiut că-i tot aceea
De te reazimi de o umbră,
Sau de crezi ce-a zis femeia”.

Şi să nu crezi că sufăr... Pământul e plin de femei... mai ales d-astea ca tine... Unde te duci, unde te-ntorci, numai femei... femei... femei... *(Începe să cânte, ieşind:)* Femeia, eterna poveste...

MARIA *(rămâne singură... După un timp, îşi şterge lacrimile, pe care le va suge însă în tot timpul celor ce urmează; vine la mijlocul scenei. A luat o hotărâre mare... Se duce la divanul ei... se uită cu o privire de inventar la toate lucrurile ei... Scoate dintr-un sertar un portofel. Se uită, astfel ca să vadă şi publicul, la cele câteva mii de lei pe care le are în el. Economiile ei. Ia o foaie de hârtie şi scrie pe ea):* Scumpilor mei părinţi, ca să plătească restanţa la fisc... *(Pune portofelul peste hârtie, pe masă. Îşi scoate apoi inelul din deget şi scrie pe altă hârtie:)* Surioarei mele... *(Pune inelul peste hârtie... Desprinde fotografia ei din perete, scrie:)* Pentru Milică. *(Acelaşi joc... Ia cele două păpuşi de stofă şi scrie:)* Pentru Lenuţa, fata spălătoresei noastre. *(Reflectează puţin, apoi ia ghiveciul cu garoafe, îl pune pe masă şi scrie pe un bilet, pe care îl pune între flori:)* „Lui!” *(Apoi ia un teanc cu romanele lui Alexandru. Scrie:)*...Aceste volume... se vor îngropa o dată cu mine... *(Pune biletul deasupra, apoi, gravă, pune un scaun la bufet, se urcă pe el şi ia pachetul cu cutii de chibrituri... Ia şi sticla de ţuică şi se aşază la masă. Începe să plângă de mila ei şi să bage gămălii de chibrituri, pe care le rupe, în sticlă. Pe stradă trece o flaşnetă, care cântă* Când eram copii odată. *Muzica dispare o dată cu intrarea lui Alexandru.)*

ALEXANDRU *(intră neobservat, se opreşte o clipă, îşi dă seama de ce se întâmplă şi se repede la ea):* Doruleţ…

MARIA *(se ridică, încă zăpăcită de ceea ce vrea — cu toată seriozitatea — să facă):* Dumneata?… *(Se uită la averea „testată" din jurul ei… Ar vrea să poată ascunde totul, totul, dintr-o dată. Se mulţumeşte numai să ghemotocească biletul pe care scrie „Lui".)*

ALEXANDRU: Doruleţ… ce vrei să faci?

MARIA: Eu?… Nimic… Mă jucam…

ALEXANDRU: Copiii nu trebuie să se joace de-a moartea niciodată… *(O ia de umeri, o întoarce spre el şi-o priveşte În ochi.)* O fată ca tine, care are înaintea ei toate drumurile fericirii deschise… pentru care viaţa nu şi-a spus încă ultimul cuvânt…

MARIA: Ce ştii dumneata?

ALEXANDRU: Ştiu că aşa trebuie să fie, aşa e drept să fie… *(Un timp.)* Doruleţ, vrei să fii soţia mea?

MARIA: Eu?! *(Rămâne încremenită.)*

ALEXANDRU: Tu, Doruleţ!…

MARIA *(după un timp):* A… da… înţeleg!… Ţi-e milă de mine. Nu, domnule Manea… îţi mulţumesc… Nu vreau să fiu soţia dumitale. *(O biruie lacrimile.)* N-am nevoie să mă mărit din filantropie…

ALEXANDRU: Dar bine, după ce s-a petrecut între noi noaptea trecută…

MARIA: Dacă e trecută, ce să mai vorbim de ea… *Passe indefini…* sau, mai pe româneşte, gata! Acuma e ziuă… acuma s-a isprăvit…

ALEXANDRU: Bine, dar cred că am şi eu un cuvânt de spus în chestiunea asta…

MARIA: Dumneata mi-ai spus tot ceea ce aveai de spus. Am găsit în geantă.

ALEXANDRU: Gestul cu banii… e o neînţelegere pe care am scăpat din vedere să ţi-o explic la timp… Banii ăia ţi-i pusesem în geantă… la început… când ai venit… când nu erai pentru mine decât o fată străină, care mi-

a făcut un serviciu, şi pe care nu ştiam cum să-l răsplătesc. Intre noi s-au întâmplat însă, azi-noapte, lucruri atât de frumoase… de mari… de neaşteptate…

MARIA: Dar ce s-a întâmplat azi-noapte între noi?

ALEXANDRU: Ai uitat?

MARIA: Nu, dar nu mi-aduc aminte.

ALEXANDRU: Aşa de repede uiţi?

MARIA: Aşa uităm noi, femeile… De azi până mâine. Şi ce spunem şi ce facem. Ăsta e hazul nostru…

ALEXANDRU *(privind-o):* Adevărat!… Chiar când vă-noată ochii în lacrimi…

MARIA: Mie? Pardon!

ALEXANDRU: Uită-te în oglindă, să vezi cum îţi lucesc.

MARIA *(minte):* Fiindcă am băut o sticlă de ţuică… Ce şampanie? Ţuică! Asta e băutură de mine… Rachiu de drojdie… şaizeci de grade…

ALEXANDRU: Şaizeci de grade?

MARIA *(cu ochii pe sticlă):* Pune-i termometrul dacă nu crezi.

ALEXANDRU: Şi de ce-ai băut?

MARIA: Ca să uit.

ALEXANDRU: Ce?

MARIA: Ce ţi-am spus c-am uitat.

ALEXANDRU: Tu crezi că e aşa de uşor să uiţi un lucru atât de important ca cel care s-a petrecut între noi?

MARIA: Important? Pentru dumneata? De ce?… Pentru dumneata a fost un lucru obişnuit. Trebuie să ai atâtea adoratoare…

ALEXANDRU: Eu?

MARIA: Păi sigur! Că eşti cineva… Eşti frumos…

ALEXANDRU: Eu?

MARIA: Ştiu şi câte aluniţe ai pe faţă… *(Se uită un pic la el „cu ochii ei adevăraţi”.)* În sfârşit!… Când am zis „frumos”… poate am exagerat… Da’ frumuşel eşti! *(Se uită.)* De pici… Aşa că… nu mă mir să fi făcut şi altele ce-am făcut eu… Am venit aşa, din senin… Ţi s-a părut

amuzant să mă opreşti la masă, sau ştiu eu, literar: un domn în frac… face Revelionul c-o vânzătoare de magazin.

ALEXANDRU: Doruleţ…

MARIA: Ai fost gentil!… Ai fost drăguţ… şi totul s-a petrecut ca-n romane. Niţică conversaţie, un pic de şampanie şi două mii de lei în geantă, „ca să-mi cumpăr, mâine, ceva”…

ALEXANDRU: Ai dreptate… Mă simt vinovat…

MARIA: …fiindcă îţi închipui că tot ce ţi-am spus azi-noapte e adevărat… fiindcă m-ai luat, probabil, în serios şi-ai crezut că te iubesc… că sufăr… Fugi, domnule, de-acolo! Mi-am făcut un gust cu dumneata, şi atâta! Un capriciu!

ALEXANDRU *(nu crede o vorbă):* Da, dar… eu n-ara optsprezece ani, Doruleţ!… La vârsta mea, sunt lucruri pe care eu nu le mai pot lua în glumă.

MARIA: Fiindcă nu eşti serios…

ALEXANDRU: Adevărat!… Ar fi trebuit să-ţi vorbesc serios astăzi, înainte de a te lăsa să pleci…

MARIA: Şi de ce n-ai făcut-o?

ALEXANDRU: Pentru că n-aş fi putut vorbi deschis… Fiindcă nu eram un om liber, Doruleţ…

MARIA: Nu-nţeleg…

ALEXANDRU: Uite, Doruleţ!… După plecarea ta… am fost la Elvira…

MARIA: Elvira?

ALEXANDRU: Da!… „Aia” căreia i-ai făcut cioc şi mustăţi pe fotografie.

MARIA: Eu?… Se poate, dar nu mai ţin minte! Şi-n orice caz, să nu crezi c-aveam ceva cu ea… Cine ştie cum m-am jucat, din neatenţie, cu fotografia… Puteam să-i scot şi ochii de exemplu… dar n-am avut ac…

ALEXANDRU: Cred c-ai înţeles ce-nseamnă Elvira în viaţa mea… Ea era balul… vitrina… jazul… partida de bridge… Într-un cuvânt, era viaţa pe care o trăiam… A

mea, fără să-mi aparţie... Viaţa pe care am trăit-o din obicei... din lene... din plictiseală!... Alături de ea... alături de ceilalţi şi, mai ales, alături de mine...

MARIA: Va să zică ai venit la mine să vorbeşti de ea?

ALEXANDRU: Am venit fiindcă sunt un om liber... Un om care a lichidat o existenţă şi care se pregăteşte să înceapă o alta...

MARIA: Şi ce te-a făcut să iei hotărârea asta?

ALEXANDRU: Noaptea pe care am petrecut-o cu tine, Doruleţ...

MARIA: Poftim?

ALEXANDRU: Azi-noapte, în mintea mea... în sufletul meu... s-a produs o revelaţie...

MARIA: O ce?

ALEXANDRU: Vezi tu, Doruleţ, azi-noapte, când stăm în faţa ta şi te mirai că tac... nu ştiu de ce am înţeles, dintr-o dată, cât poate să doară lipsa unui cămin... Ce-nseamnă prezenţa unei tovarăşe de viaţă... Mi-am dat seama cât de zadarnic am trăit. Mi-am dat seama că în fond n-am fost fericit niciodată, fiindcă n-am iubit niciodată...

MARIA: Dumneata n-ai iubit?

ALEXANDRU: Aşa cum înţeleg iubirea acuma, nu... şi asta e revelaţia de care îţi vorbeam... Azi-noapte, o dată cu tine, a intrat în casa mea iubirea.

MARIA: Cu şoşonii în picioare?

ALEXANDRU: O aşteptam! Te aşteptam. Dincolo de fapte, dincolo de voinţă, peste logică şi peste oameni. Te presimţeam. Bănuiam că într-o zi o să vii şi te aşteptam fără să-mi dau seama că te aştept...

MARIA *(nedumerită, fericită — mai mult din instinct decât din înţelegere):* Şi eu, care credeam că ţi-am făcut o surpriză... Dacă aş fi ştiut că mă aşteptai, aş fi venit mai demult...

ALEXANDRU: Ai venit la timp...

MARIA: Poftim?

ALEXANDRU: Vezi dar… că nu de milă… ţi-am spus ce ţi-am spus adineauri…

MARIA *(toată o lumină):* Ce mi-ai spus?

ALEXANDRU: Că-mi eşti dragă, Doruleţ… că vreau să fii soţia mea… *(Se apropie de ea.)*

MARIA *(îi cade în braţe):* Maestre!… Maestre!… Maestre! … *(Sărutare lungă.)* Ah! Dar ştiu că pupi, când eşti însurat…

ALEXANDRU *(mângâind-o):* Fata mea… Femeia mea… femeia mea…

MARIA: Femeia ta…

ALEXANDRU: Nu! Tu nu eşti femeie… Tu eşti o fetiţă căreia îi lipsesc numai aripi ca să se transforme în înger…

MARIA *(în extaz):* Ah! Ce frumos mi-ai zis partea asta… Trebuie să te mai sărut o dată! Trebuie!… *(Îl sărută; alt ton:)* Eşti fericit?

ALEXANDRU: Da…

MARIA: Ce grav ai spus „da”!

ALEXANDRU: Pentru că ţi-am răspuns serios…

MARIA: Şi eu sunt fericită, dar nu pot să fiu serioasă.

ALEXANDRU: Tu trebuie să fii numai fericită…

MARIA: Ah! E o fericire să fii fericită. *(Se repede şi deschide uşa în dreapta, violent.)* Mamă! Mamă! Mamă!… *(Ţipă. Tablou vivant, în cadrul uşii. Fanţa, în genunchi, privea pe gaura cheii. Panait, rezemat de canat, cu ţigara aprinsă, asculta. Natalia însăşi făcea acelaşi. Lucru, cu mai multă discreţie. Când se deschide uşa, pe figurile lor — trei surâsuri: invidios, al Fanţei: mulţumit, al lui Panait, şi fericit al Nataliei. Maria încremeneşte, în faţa lor. Alexandru surâde. Fanţa se ridică jenată, Panait şi Natalia rămân aşa, rezemaţi în stingă şi dreapta canatului. Maria, cu un gest de* maitresse de maison:) Familia mea!… *(Apoi, maiestuoasă:)* Soţul şi bărbatul meu!… *(Îl ia de braţ pe Alexandru; toată o lumină: se repede la toţi şi-i*

prezintă:) Tata… mama… surioara mea, mai mare… Nu e aşa că sunt drăgălaşi?

ALEXANDRU *(sărutând mâna Nataliei):* Sărut mâna, doamnă…

NATALIA: Mulţumesc… *(Îşi trage mâna repede.)*

ALEXANDRU *(sărutând mâna Fanţei):* Coniţă…

FANŢA: *Enchantee!…*

ALEXANDRU *(strânge mâna lui Panait):* Îmi pare bine, domnule Panait.

PANAIT: Aşijderea, domnule…

ALEXANDRU *(face un pas spre Panait):* Domnule Panait!… Eşti mirat, desigur, de faptul că mă aflu în casa dumitale, într-o calitate pe care Doruleţ ţi-a adus-o atât de… spontan la cunoştinţă… Într-adevăr, dorinţa mea cea mai mare este să fiu şi cu asentimentul dumitale „soţul şi bărbatul” ei.

MARIA *(Fanţei):* Vai, tu!… Mă cere… *(E în extaz.)*

PANAIT: Domnule dragă!… Mai întâi şi-ntâi de toate, eu nu mă mir de nimic!… De când s-a inventat radio şi-am auzit eu pe Plevnii lăutarii de la Tokio, mi-am zis că nu mai am dreptul să mă mir de nimic. Şi-al doilea, de ce să facem două lucruri pentru aceeaşi treabă? Dacă Maria vrea să te ia… voie de la noi ca de la banul Chica… Cu o condiţie însă: să fie bine…

NATALIA *(face un semn Măriei).*

maria *(se apropie şi ascultă ce-i spune Natalia, la ureche):* Da… da… *(Cam aferată.)*

PANAIT *(un timp):* Fata nu e grozavă… dar e fată bună, să ştii.

NATALIA: E foarte „bună”… Gheorghe… nu vorbi cu păcat…

ALEXANDRU: E un înger…

PANAIT: Bine zici… că tot timpul umblă cu capul prin nori… Îi lipseşte simţul practic al vieţii… înţelegi dumneata…

ALEXANDRU: E atât de tânără…

PANAIT: Tânără… tânără, mă rog! Dar omul trebuie să aibă şi un scop practic în viaţă… Ea toată ziua, ori făcea poezii, ori citea terfeloagele alea de acolo.

ALEXANDRU *(cu o privire spre cărţi):* Toate romanele mele.

PANAIT: Dumneata i le-ai dat?

ALEXANDRU: Nu, eu le-am scris…

PANAIT *(mirat).*

NATALIA *(încremenită de surpriză):* Cum?

PANAIT: Va să zică, dumneata eşti…

ALEXANDRU: Da… *(Surâde.)*

NATALIA: Manea. Ăla din jurnale. C-aţi fost şi ieri… cu fotografie! Ai văzut… cărţile mele, Gogule?! *(E fericită.)*

PANAIT: Mi se pare c-am citit de curând c-o să fiţi primit la Academie.

ALEXANDRU: Se poate…

PANAIT: Eu, să-ţi spun drept, n-aş primi în locul dumitale…

ALEXANDRU: De ce?

PANAIT: Ce e aia nemuritor? Dacă nu mori niciodată, atunci la ce bun să mai trăieşti? *(După un timp:)* Ia te uită, domnule, ce-a dat din ea!… *(Priveşte spre odaia pe unde a ieşit Maria)* Domnule! Da'… te-ai gândit bine ce faci?

ALEXANDRU: M-am gândit foarte bine…

PANAIT: E, atunci, din partea noastră, să fie intr-un ceas bun…

ALEXANDRU: Vă mulţumesc.

PANAIT: Şampanie n-am. Să te cinstesc c-o gustare…

NATALIA: Am spus eu, Gogule!… S-a dus Maria…

ALEXANDRU: Sunt convins c-o să trăim bine cu toţii…

PANAIT: Cu ea să trăieşti bine… că noi… *(Spre Natalia:)* Dumneaei şi cu mine… nu suntem membri ai Academiei… Mâine-poimâne plecăm în străinătate… *(Gest spre plafon.)* Tot n-am trecut noi vama niciodată…

NATALIA: O să trecem vămile văzduhului…

PANAIT: Numai să ne lase să trecem şi un clondir de ţuică peste vămi. Altă pretenţie n-am…

ELVIRA *(apare în uşă):* Bună ziua…

ALEXANDRU *(o vede, rămâne extrem de surprins).*

PANAIT *(tot surprins, dar mai puţin şi altfel):* Sărut mâna…

ELVIRA: Alex… am să-ţi vorbesc ceva, foarte urgent… *(E într-adevăr precipitată în tot ce spune.)*

PANAIT *(binevoitor):* Mă rog, mă rog, despre noi… *(Gest să plece.)*

ALEXANDRU: Puteţi să staţi…

ELVIRA *(tresare):* Vreau să-ţi vorbesc, imediat…

ALEXANDRU *(aproape brutal):* Ce cauţi aici?

ELVIRA: Am venit să te salvez, înainte de a te angaja într-o prostie. Eşti victima unei mistificaţii, a unui şantaj ordinar…

ALEXANDRU: Nu-nţeleg…

ELVIRA: Mi-ai spus că trebuie să te desparţi de mine… ca să poţi fi un om liber şi să oferi domnişoarei care a fost azi-noapte la tine…

PANAIT *(Nataliei):* Atunci… el e Angela…

ELVIRA: …orice fel de reparaţie… pentru „crima” petrecută în casa ta…

ALEXANDRU: Da… şi?

ELVIRA: Ei bine, azi-noapte nu s-a petrecut nicio „crimă” în casa ta.

ALEXANDRU: Ce?

ELVIRA: Adineauri a venit Cristian la mine… I-am spus tot şi a început să râdă cu hohote… Singura crimă pe care a comis-o a fost o sărutare pe care i-a răpit-o „victimei” în somn. Şi asta, fiindcă era beat… M-aş fi mirat şi eu să-i placă o femeie ca asta… El e om cu gust…

ALEXANDRU *(începând să se lumineze):* Elvira!… Adevărat?…

ELVIRA: Pe onoarea mea… Cristian e indignat c-ai putut

să-l crezi în stare de o impoliteţe ca asta, c-o vânzătoare de magazin… O fată de prăvălie, vorba aceea.

ALEXANDRU *(se duce la sticla de ţuică):* Ei, acuma să ştiţi că mă-mbăt şi eu. Praf mă fac…

ELVIRA: De ce?

ALEXANDRU: De fericire, Elvira…

ELVIRA: Cred şi eu! Numai mie trebuie să-mi mulţumeşti că te-am scăpat.

ALEXANDRU: De cel mai groaznic coşmar… Da!… Îţi mulţumesc, Elvira…

ELVIRA: Sper că nu mai ai niciun motiv „serios” să ne despărţim.

ALEXANDRU: Ba da, Elvira!… Am cel mai serios motiv din lume… Mă-nsor.

ELVIRA: Tu? Cu cine?

ALEXANDRU: Cu „victima”, Elvira…

ELVIRA: …Nu-nţeleg…

ALEXANDRU: Dar e aşa de clar… Elvira… Dacă eu am vrut să mă-nsor cu ea „aşa”, cum aş putea să nu mă însor cu ea „altminteri”?! Nu trebuie să regreţi… Cristian e un băiat drăguţ…

ELVIRA: N-ai nevoie să mă consolezi… te rog să mă ierţi că te-am deranjat… *(gest spre uşă)* în familie…

MARIA *(intră cu tava cu aperitive într-o mină, şi în alta cu paharele*. *Deschide uşa cu spatele şi intră aşa,)*

ELVIRA: Phu!… Parcă te văd peste un an de zile…

MARIA *(o aude, lasă tăviţele pe bufet şi se întoarce spre ea).*

ELVIRA *(n-a observat-o):*…Neras… gras… cu cravata roasă la nod…

MARIA *(o priveşte alarmată. Se uită la Alexandru şi întreabă prin gesturi dacă Intr-adevăr este Elvira*, *schiţând cioc şi mustăţi.)*

ALEXANDRU *(confirmă discret, cu un surâs).* Elvira *(continuă):*…Cu pete de sos pe vestă… cu unghiile

neîngrijite şi cu genunchi la pantaloni… MARIA: Măcar să ştii să-i calci dumneata pantalonii, cu dungă, ca mine…

ELVIRA *(tresare):* A!… *(Se uită la ea.)* Probabil… *(Lui Alexandru:)* Logodnica dumitale?…

MARIA: în persoană… *(Se uită atentă la ea.)*

ELVIRA: Felicitările mele, domnişoară…

MARIA: *Merci,* asemenea…

ELVIRA *(se încheie la mânuşi):* Alexandru Manea… „familist”!

ALEXANDRU *(privind spre Maria):* Alexandru Manea… fericit…

ELVIRA: O să faci burtă…

ALEXANDRU: Nu e obligatoriu…

ELVIRA: Fericirea în căsnicie creşte burta: o dată pe an femeii şi în fiecare zi bărbatului… Adio! *(Iese, furlandisindu-se.)* Bună ziua.

MARIA *(lui Alexandru după o pauză, oarecum jenată):* Ştii că nu e aşa frumoasă ca în fotografie?

ALEXANDRU: Ţi-am spus…

MARIA: Observă că nici nu te întreb de ce a venit.

ALEXANDRU: Doruleţ… Doruleţ… *(Îi ia mâna şi vrea s-o atragă spre el.)*

MARIA: Nu mă ţine de mână acuma, că am treabă. *(Ia tava cu aperitive. Fanta ia altă tavă, Natalia ia păhărelele şi vrea să puie ţuică.)*

PANAIT: Pardon… *(Opreşte cu un gest.)* Stai!… *(Se duce să caute la bufet.)*

MARIA *(prezentând tăviţa lui Alexandru):* Ce vrei? Icre negre, sau icre roşii? Avem şi icre negre!!…

ALEXANDRU: Tu ce vrei?

MARIA: Eu? Şorici. *(Se serveşte.)*

PANAIT: Ascultă, Natalio… Aveam ascunsă aici o sticlă de ţuică de pe vremea lui Ion-vodă cel Cumplit. O pusesem bine ca s-o am când oi intra în agonie… să plec cu sufletul împăcat… Unde e?

NATALIA: E în fund, după borcanul cu magiun…
MILICĂ *(intră, e băut bine, are un aer grav şi decis).*
PANAIT: Eee, bine-ai venit, cavalere… mi-era dor să te văd, că nu te-am mai văzut de mult. *(A găsit sticla.)* Ai mirosit a ţuică bună, hoţule…
MILICĂ *(demn):* Nene Gogule… Pot să vorbesc ceva serios cu dumneata?
MARIA *(lui Alexandru):* Pe Milică îl cunoşti?
ALEXANDRU: Da… Mi se pare că ne cunoaştem de undeva…
PANAIT: Se vede treaba că din calendar… Ăsta e martie din post. Ia zi, mă, ce-ai să-mi spui?… *(Începe să destupe cu tirbuşonul, Milică tace.)* Ei, ţi-a pierit graiul?
MILICĂ: Nene Gogule… am onoare să cer mâna Măriei.
PANAIT *(Punând în păhărele):* Cere-i-o, neică!… Numai să ţi-o dea bărbată-so!…
MILICĂ: Nu înţeleg ce vrei să spui… Da… Salut, maestre…

(Fanţa serveşte ţuica.)

PANAIT: Lasă, mă Milică!… Ce să te însori tu cu nevestele altora?… *(Se uită la Alexandru.)* Îţi găsesc eu ţie o fată… că tu eşti băiat bun la urma urmei… dar ai partea asta, că vii prea des… şi-n orice caz, să ştii că e foarte frumos ce-ai făcut. Eşti un cavaler medieval şi, ca răsplată, hai să-ţi dau şi ţie o ţuică d-asta de pe vremea năvălirilor barbare şi vino să te pup. *(Îl pupă.)* Îmi place că ai venit şi tu o dată târziu…
MILICĂ: Cum? Maria se mărită cu… *(Se luminează de bucurie.)* E, bravo… la aşa final nu m-aşteptam… E superb.
ALEXANDRU: Ce final?
MILICĂ: La romanul meu.
ALEXANDRU: Da? Scrii un roman?…
MARIA: Autobiografic.
MILICĂ: Şi sfârşitul era banal… Eroii se însurau… Aşa, e

altfel. A la Dostoievski.

ALEXANDRU: E! Când o fi gata, îţi promit să-ţi scriu o prefaţă şi te recomand unui editor.

MARIA: Te-ai învârtit.

MILICĂ: Maestre! Aşa e şi mai frumos.

PANAIT *(cu paharul):* E, copii! Noroc şi ziua de azi la mulţi ani! *(Toţi ridică paharele.)* Să trăiţi cu toţii. O mie de ani. Numai cu o singură condiţie: să fie bine!

MARIA *(lui Alexandru):* Ce-a vrut aia? De ce-a venit?

ALEXANDRU: Ca să-mi aducă cel mai frumos cadou de nuntă...

MARIA *(se duce la paharul cu garoafa):* Uite! *(Ia garoafa.)* Ieri, când am plecat de acasă, am rupt-o din glastră ca să ţi-o aduc, şi pe urmă m-am răzgândit... Dar se vede că tot a ta a fost să fie... *(I-o pune la butonieră.)*

(De afară se aude un cor de copii.)

CORUL:

Anul ferice
Cu bucurie
Să vă dea Domnul tot ce doriţi... *(etc.)*

UN COPIL *(apare în uşă).*

PANAIT: Ce e, mă irmilic?

COPILUL *(peltic):* Primissi sssorcova? *(Are o sorcovă şi un năsuc degerat ca de înger sărac.)*

---- CORTINA ----